Ազգ
Azg
15 ՕԳՈՍՏՈՍ 2007 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 145 (3797)

Ադրբեջանական առաջին 40 միլիոնը Վրաստանին՝ Բաքու-Թբիլիսի-Կարս նախագծի համար

Ադրբեջանի միջազգային բանկը Բաքու-Թբիլիսի-Կարս երկաթգծի վրացական հատվածի օպերատոր «Մարաբդա-Կարծախ երկաթգիծ» ընկերությանն է փոխանցել 40 մլն դոլարի չափով առաջին մասնաբաժինը 220 մլն դոլար ընդհանուր վարկից, որ տրամադրում է Ադրբեջանը Վրաստանին 25 տարի ժամկետով եւ 1 տոկոս տարեկան տոկոսադրույքով: Ադրբեջանական լրատվամիջոցների փոխանցմամբ, առաջին 40 միլիոնով Վրաստանում կկառուցվի 29 կմ երկարությամբ երկաթգիծ, նաեւ Թուրքիայի հետ սահմանին՝ անվազույգերի փոփոխման կետ:

Հիշեցնենք, որ նախագիծն ի սկզբանե գնահատվում էր 420 մլն դոլար, որի թուրքական հատվածում կկառուցվեն 2250 մ երկարությամբ թունել, 12 կամուրջ եւ 3 կայարան: 160 կմ-անոց Մարաբդա-Ախալքալաք ճանապարհահատվածի վերակառուցման համար կծախսվի մոտ 99 մլն դոլար: Վերանորոգման աշխատանքներ կիրականացվեն նաեւ ճանապարհի ադրբեջանական հատվածում, եւ ընդհանուր Բաքու-Թբիլիսի-Կարսը ծրագրվում է ավարտին հասցնել 2008 թ. վերջին:

Առաջիկա 3 օրերին զգուշացեք արեւի տակ գտնվելուց

Երեւանում չի գրանցվի 40 աստիճան տաքություն

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վերջին 10 օրերին հանրապետությունում ջերմաստիճանը մի քանի աստիճանով բարձրացել է, ինչը կշարունակվի մինչեւ օգոստոսի 17-ը: Իսկ թե ինչպիսի եղանակ է սպասվում ամբողջ օգոստոս ամսվա ընթացքում, խնդրեցինք պարզաբանել «Հայպետհիդրոմետի» օդերեւութաբանական կանխատեսումների կենտրոնի բաժնի պետ Գագիկ Սուրենյանին:

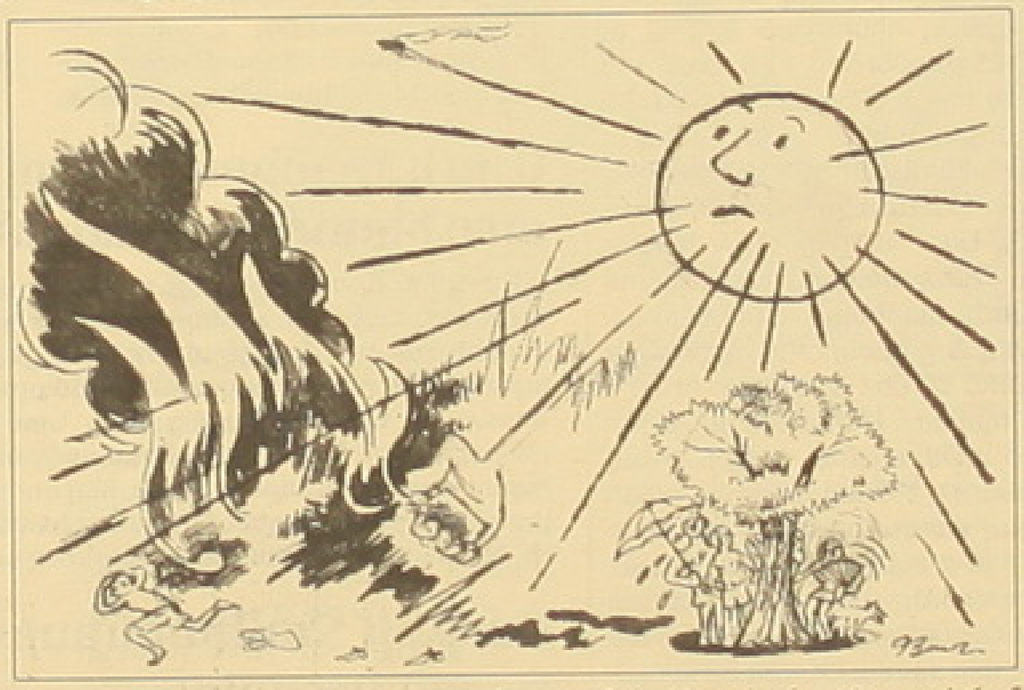

- Ձեւավորված շոգերը բնորոշ են Հայաստանի Հանրապետության տարածքին, հատկապես Արարատյան դաշտի տարածքին, որը գտնվելով մերձարեւադարձային կլիմայական գոտում, որն անցողիկ գոտի է բարեխառն եւ արեւադարձային կլիմայական գոտիների միջեւ, ձմռանը ենթարկվում է արկտիկական, իսկ ամռանը՝ հարավից, Իրանի տարածքից, արաբական անապատներից ներթափանցող տաք, չոր արեւադարձային, տաք օդային զանգվածների ազդեցությանը: Ամենաբարձր ջերմաստիճանը հանրապետությունում եւ Արարատյան դաշտավայրում դիտվում է հուլիսի վերջին եւ օգոստոսի առաջին տասնօրյակներում: ՀՀ-ում երբեւէ գրանցված ամենաբարձր ջերմաստիճանը եղել է 2005 թ. հուլիսի 17-ին Մեղրիում՝ հասնելով մինչեւ 43 աստիճանի, իսկ նվազագույնը՝ Աշոցքում, 46 աստիճան ցուրտ:

- Եթե համեմատելու լինենք անցյալ տարվա օգոստոս ամիսը այս տարվա նույն ամսվա հետ, քանի՞ աստիճանով է օդը տաքացել եւ որքա՞ն կպահպանվի բարձր ջերմաստիճանը:

Տես էջ 3

Վրաց պատրիարքն այցելում է Ջավախքի վրացական եկեղեցիներ

Վրաց պատրիարք Իլյա Երկրորդն արդեն երրորդ օրն աշխատանքային այցով գտնվում է Վրաստանի մեծամասնությամբ հայաբնակ Սամցխե-Ջավախեթի տարածաշրջանում: Տեղական եւ վրացական լրատվամիջոցների հաղորդման համաձայն, տարածաշրջան հովվապետական այցելության առաջին օրը վրաց պատրիարքը եղել է Ախալքալաքում, այնուհետեւ Նինոծմինդայում: Այսօր սպասվում է Իլյա Երկրորդի այցելությունը Նինոծմինդայի հայաբնակ Փոգա գյուղում գտնվող կանանց մենաստան:

Վաղը Իլյա Երկրորդը կվերադառնա Թբիլիսի՝ Սամցխե-Ջավախեթիում ուղղափառ եկեղեցիներ եւ մենաստաններ այցելություններից հետո:

Ա. Հ.

ԱՄՆ-ում թուրքական լոբբին անցնում է գրոհի

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ-ում թուրքական միությունները անցնում են «գրոհի»՝ Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ 106-րդ բանաձեւի ընդունումը կանխելու նպատակով: Այս մասին հաղորդում է «Անկարա» գործակալությունը:

Ամերիկայի թուրքական միությունների ասամբլեան հանդես է եկել «Ետատ գործողության ահազանգ. պետք է ուղերձ հղել Կոնգրեսին» խորագրով հայտարարությամբ՝ կոչ անելով թուրքերին պայքարել Օսմանյան կայսրության վերջին ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած հակահայկական իրադարձությունները որպես ցեղասպանություն որակող բանաձեւի դեմ:

Հայտարարության մեջ նշվում է նաեւ, որ «Ամերիկայի թուրքական կոալիցիա» կազմակերպության հովանավորությամբ սկսվել է մի կամպանիա, որի շրջանակներում ամերիկաբնակ թուրքերին կոչ է արվում նամակներ հղել ինչպես Հայոց ցեղասպանության 106-րդ բանաձեւի դեմ, այնպես էլ կողմ հանդես եկող կոնգրեսականներին:

Վրաստանը կոչ է անում եվրոկառույցներին՝ մասնակցել «չպայթած ռումբի» քննությանը

Շվեդիայի, Լատվիայի, Լիտվայի եւ Միացյալ Նահանգների անկախ փորձագետների խումբը կհետազոտի օգոստոսի 6-ին Վրաստանի Ցիտելուբանի գյուղի մոտ տեղի ունեցած միջադեպը: Ինչպես **«Ազգը»** տեղեկացրել էր երեկ, օգոստոսի 6-ին Վրաստանի օդային տարածք հայտնվել էր մի ինքնաթիռ եւ ռումբ նետել նշված գյուղի մոտակայքում, որը, սակայն, չէր պայթել: Վրացական կողմի մեղադրանքները ուղղված են Ռուսաստանին, մինչդեռ ռուսական կողմը ժխտում է երկու ռազմական ինքնաթիռներով Վրաստանի օդային տարածքը խախտելու հանգամանքը:

Եվրոպական եւ միջազգային մի շարք կառույցների՝ այս միջադեպի առնչությամբ արտահայտած մտահոգության հայտարարություններից հետո Վրաստանը մասնավորապես Եվրոմիությանը կոչ է արել միանալ միջկառավարական անկախ փորձագիտական խմբի աշխատանքներին: Ավելին, վրացական կողմն, ի դեմս ԵԱՀԿ Վրաստանի մշտական առաքելության, հայտարարել է, թե օգոստոսի 6-ի միջադեպից առաջ եւս SU-24 տիպի ռազմական ինքնաթիռներով ռուս-վրացական օդային սահմանի խախտման դեպքեր են գրանցվել: Այս ամենը վրացական դիվանագիտության հիմք է տալիս եզրակացնելու, թե Վրաստանի դեմ պատրաստվում է լավ ծրագրված ռազմական գործողություն՝ վրաց-օսական հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը խոչընդոտելու նպատակով:

Նշենք, որ սկզբից եւեթ ռուսական կողմը հանդես եկավ միջադեպի քննության նախաձեռնությամբ եւ պատրաստակամությամբ, սակայն, ինչպես երեկ հայտարարել է վրաց-օսական հակամարտության գոտում խաղաղության պահպանման խաղաղապահ ուժերի հրամանատարի օգնականը, Վրաստանը քննության հարցում համագործակցության պաշտոնական որեւէ առաջարկ չի արել:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

70-ական ռուսական զրահամեքենաներ Ադրբեջանին եւ Ղազախստանին

Ադրբեջանը եւ Ղազախստանը Ռուսաստանի հետ մոտ 40 մլն դոլարի նոր զրահատեխնիկա ձեռքբերելու պայմանագրեր են կնքել: Ըստ այդ գործարքների, Ադրբեջան կմատակարարվի 70 նոր БТР-80 զրահամեքենա, նույն քանակությամբ էլ՝ Ղազախստան: Ռուսական «Վեդոմոստի» թերթի տեղեկացմամբ, պայմանագրերի առկայության տեղեկությունները չի հաստատել Ռազմարդյունաբերական ընկերությունը, սակայն ՌԴ պաշտպանության նախարարության աղբյուրները հաստատել են տեղեկությունը: Ընդ որում, նույն այդ տեղեկությունների համաձայն, մեծ հավանականությամբ Ադրբեջանը կարող է դառնալ ավելի թանկ եւ նորագույն БТР-90 զրահամեքենայի առաջին գնորդը:

Հնդկաստանն ու Պակիստանը տոնում են անկախության 60-ամյակը

Հնդկաստանը եւ Պակիստանը նշում են Մեծ Բրիտանիայից անկախանալու 60-րդ տարեդարձը: Պակիստանում հանդիսությունները անցկացվեցին երեքշաբթի օրը, իսկ Հնդկաստանում դրանք տեղի կունենան այսօր՝ օգոստոսի 15-ին:

Հնդստան թերակղզում բրիտանացիների տիրապետությունն ավարտվեց 1947 թ., երբ գաղութը կիսվեց հնդուիստական եւ իսլամական մասերի: Իսլամական մասերը կազմում են Պակիստանը եւ 1971 թ. անկախությունը հռչակած Բանգլադեշը:

Բաժանումը արյունահեղ խռովությունների պատճառ դարձավ: BBC-ի տվյալներով, դրանց ընթացքում զոհվել են հարյուր հազարավոր մարդիկ: Բացի դրանից հնդկա-պակիստանյան նոր սահմանը երկու ուղղությամբ հատել է մոտ 10 մլն մարդ. դա ամենամեծ զանգվածային գաղթն է մարդկության պատմության մեջ:

Հնդկաստանի եւ 1947 թ. ստեղծված Պակիստանի միջեւ արդեն երեք պատերազմ է եղել, բայց վիճելի տարածք Քաշմիրի հարցը մինչեւ օրս մնում է չլուծված: Երկու երկրներն էլ ներկայումս միջուկային զենք ունեն, սակայն մեկնաբանները ընդգծում են, որ նրանց հակասությունները փոքր-ինչ մեղմացել են ներքին լուրջ խնդիրների պատճառով:

Այսպես, չնայած Հնդկաստանի տնտեսության արագ աճին, երկրի միլիարդանոց բնակչության մեկ երրորդը ներկայումս գոյատեւում է օրական նվազ քան 1 դոլարով: Պակիստանն իր հերթին փորձում է զսպել զինված իսլամիստներին: Բացի դրանից, երկրում շատերը վիճարկում են նախագահ Մուշարաֆի՝ նաեւ բանակի հրամանատար լինելու նպատակահարմարությունը:

Պ. Ք.

Քըրքորյանի 9-ամյա դստեր ողիսականը

Իննսունամյա միլիարդատեր եւ բարեգործ Քըրք Քըրքորյանը օգոստոսի 8-ին Լոս Անջելեսի Գերագույն դատարան է դիմել պահանջելով չեղյալ համարել իր նախկին կնոջ ձեռք բերած կարգադրությունը, որն արգելում է իր 9-ամյա դստերը՝ Քիրային տեսնել իր կենսաբանական հորը՝ հոլիվուդյան պրոդյուսեր Սթիվն Բինգին, հաղորդում է «Լոս Անջելես թայմս» թերթը (ըստ Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության լրատվության) ավելացնելով, որ այդ հարցով լսումները տեղի են ունենալու հոկտեմբերի 16-ին:

Իրավական տեսակետից Քըրքորյանն իր դստեր համատեղ խնամակալն է համարվում, չնայած նախկին կինը՝ Լիզա Բոնդեր-Քըրքորյանը խոստովանել է, որ երեխայի խնամակալության հարցը որոշելիս ինքը խաբել է ԴՆԹ-ի փորձագետներին, ներկայացնելով Քիրայի թքի փոխարեն Քըրքորյանի ավագ դստեր թուքը: Քիրան, ըստ դատարան ներկայացված փաստաթղթերի, ապրում է մոր հետ ԱՄՆ-ի արեւելյան ափում եւ վերջին հինգ տարիներին տեղյակ է եղել, որ «ունի երկու հայր, որոնցից մեկը Բինգն է»:

Բինգը, որ նաեւ Էլիզաբեթ Հըրլիի որդու կենսաբանական հայրն է, քանիցս ասել է, որ «ցանկանում է վերահաստատել իր հարաբերությունները դստեր հետ եւ որոշակի ֆինանսական պատասխանատվություն զգալ նրա հանդեպ»: Դեռ 2003-ին, ըստ փաստաբանական գրառումների, նա համաձայնել էր ամսական 25 հազար դոլար հատկացնել նրան:

Քըրքորյանն իր դիմումում ընդունելով հանդերձ, որ Քիրան պետք է ճանաչի իր իսկական հորը, այնուամենայնիվ նշել է, որ Բինգը զարդ ֆինանսական կամ բարոյական ոչ մի աջակցություն չի ցուցաբերել նրան, մինչդեռ ինքը, գիտենալով հանդերձ, որ իրեն խաբել են, երբեք չի զլացել նրան ֆինանսական օգնություն ցուցաբերելուց:

Բեվերլի Հիլզում գտնվող Բինգի իրավաբան Ռոբերտ Քաուֆմենի գրասենյակը հրաժարվել է, ըստ լրատվության, լրացուցիչ պարզաբանումներ տալ լրագրողներին:

Հ. Օ.

Ի՞նչ միտումներ են արձանագրվել անշարժ գույքի շուկայում տարվա առաջին կեսին

Եվ ինչպիսին են եղել գները հունիսին

Ի՞նչ միտումներ են գրանցվել անշարժ գույքի շուկայում այս տարվա առաջին կիսամյակում, ինչպիսին է իրավիճակը համեմատած անցյալ տարվա առաջին եւ երկրորդ կիսամյակների հետ, ինչպիսին են եղել շուկայական գները կիսամյակի վերջին՝ հունիս ամսին եւ ի՞նչ կարելի է սպասել այստեղ առաջիկա ամիսներին: Այս հարցերի պատասխանները կարելի է ստանալ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի վերլուծությունից:

Համաձայն վերլուծության, գործարքների քանակն այս տարվա առաջին կիսամյակին ավելացել է ինչպես 2006 թ.-ի առաջին, այնպես էլ երկրորդ կիսամյակների համեմատ: Գործարքների մեջ ամենամեծ բաժինը օտարմանն է՝ 40 տոկոս, իսկ դրանց մեջ գերակշռում են առուվաճառքները՝ ավելի քան 87 տոկոս: Մնացածը բաժին է ընկնում նվիրատվություններին եւ փոխանակումներին: Բնականաբար, անշարժ գույքի գործարքներից հասարակության առավել հետաքրքրում են առուվաճառքի գործարքներն ու ձեւավորված շուկայական գները:

Երեւանում առուվաճառքի գործարքների գերակշիռ մասը բաժին է ընկնում բազմաբնակարան շենքերի բնակարաններին՝ ամբողջի երկու երրորդը: Սակայն հարկ է նշել, որ 2007 թ.-ի առաջին կիսամյակին այստեղ արձանագրված 7029 գործարքների թիվը չնչին չափով է ավելի նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում կատարված գործարքների քանակի համեմատ, իսկ 2006 թ.-ի երկրորդ կիսամյակի համեմատ անգամ նվազում է արձանագրվել՝ 18,5 տոկոսով: Այդուհանդերձ, բնակարանների գները մայրաքաղաքում էապես աճել են ինչպես 2006 թ.-ի առաջին (30,6 տոկոս), այնպես էլ երկրորդ (16,1 տոկոս) կիսամյակների համեմատ: Նույնն է իրավիճակը նաեւ մարզերում: Բնակարանների գներն այստեղ, այս տարվա առաջին կիսամյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 48,3 տոկոսով, իսկ 2006 թ.-ի երկրորդ կիսամյակի համեմատ՝ 19,8 տոկոսով:

Բնակարանների 1 քմ-ի միջին շուկայական գինը հունիս ամսին Երեւանում կազմել է 258 հազար դրամ: Ըստ համայնքների՝ Կենտրոնում դա կազմել է 454 հազար դրամ, Արաբկիրում՝ 372 հազար դրամ, Քանաքեռ-Զեյթունում՝ 273 հազար դրամ, Դավիթաշենում՝ 246 հազար դրամ, Շենգավիթում՝ 244 հազար դրամ, Աջափնյակում՝ 237 հազար դրամ, Նոր-Նորքում՝ 228 հազար դրամ, Մալաթիա-Սեբաստիայում՝ 226 հազար դրամ, Էրեբունիում՝ 221 հազար դրամ, Ավանում՝ 217 հազար դրամ եւ Նուբարաշենում՝ 124 հազար դրամ:

Երեւանից դուրս ամենաբարձր գները հունիսին արձանագրվել են Աբովյանում՝ 1 քմ-ի դիմաց 145 հազար դրամ, Վաղարշապատում՝ 126 հազար դրամ: Այս քաղաքներում բնակարանների միջին գինն ավելի բարձր է, քան Երեւանի Նուբարաշեն համայնքում: Աշտարակում այն կազմել է 107 հազար դրամ, Ջերմուկում՝ 102 հազար դրամ: Հետաքրքրական է Ջերմուկում վերջին մեկ տարվա ընթացքում արձանագրված բնակարանների գների գրեթե կրկնակի աճը: Նախորդ տարվա հունիսին 1 քմ բնակմակերեսն այս առողջարանային քաղաքում արժեր 59 հազար դրամ:

2007 թ.-ի առաջին կիսամյակում գրանցվել է անհատական բնակելի տների առուվաճառքի 2964 գործարք, որից Երեւանում՝ 560-ը: Նախորդ՝ 2006 թ.-ի երկրորդ կիսամյակի համեմատ, գործարքների քանակը նվազել է 16,5 տոկոսով, իսկ 2006 թ.-ի առաջին կիսամյակի համեմատ՝ աճել 15,4 տոկոսով: Կիսամյակի վերջին՝ հունիս ամսին մայրաքաղաքում շինության 250 քմ եւ տնամերձի 400 քմ միջին մակերեսով բնակելի տների 1 քմ-ի միջին շուկայական գինն, ըստ համայնքների, հետեւյալն է եղել՝ Կենտրոնում՝ 469 հազար դրամ (մոտ 1350 դոլար), Արաբկիրում՝ 376 հազար դրամ, Քանաքեռ-Զեյթունում՝ 275 հազար դրամ, Դավիթաշենում՝ 250 հազար դրամ, Շենգավիթում՝ 245 հազար դրամ, Աջափնյակում՝ 241 հազար դրամ, Նորք-Մարաշում՝ 233 հազար դրամ, Մալաթիա-Սեբաստիայում՝ 229 հազար դրամ, Էրեբունիում՝ 225 հազար դրամ, Ավանում՝ 219 հազար դրամ եւ Նուբարաշենում՝ 127 հազար դրամ:

Մարզային քաղաքներից ամենաթանկ տները դարձյալ Աբովյանում են: Այստեղ շինության 200 քմ եւ 1000 քմ տնամերձի 1 քմ-ն արժե 149 հազար դրամ: Այնուհետեւ գալիս են Վաղարշապատը՝ 130 հազար դրամ, Ծաղկաձորը՝ 127 հազար դրամ, Աշտարակը՝ 109 հազար դրամ, Նոր Հաճընը՝ 104 հազար դրամ: Ջերմուկում սակայն բնակարանների համեմատ անհատական տների գները զգալիորեն ցածր են եւ կազմում են մոտ 53 հազար դրամ 1 քմ-ի համար: Անհատական տների գների ամենացածր թիվը էլ արձանագրվել է Ծաղկաձորում, որտեղ անցյալ տարվա հունիսին բնակելի տան 1 քմ-ը եղել է 72 հազար դրամ:

Այսպիսով, դատելով վերոնշյալ ցուցանիշներից, կարելի է ենթադրել, որ այս տարվա երկրորդ կիսամյակում անշարժ գույքի շուկայում բնակարանների եւ անհատական տների գների միջին ամսական 2-3 տոկոս աճի միտումը կպահպանվի: Առուվաճառքի գործարքների քանակը հավանաբար եւս կավելանա, չնայած առաջին կիսամյակում այստեղ, ինչպես վերը նշեցինք, որոշ դեպքերում փոքր աճ է արձանագրվել, իսկ որոշ դեպքերում՝ անգամ նվազում:

Մեկ անգամ եւս փաստենք, որ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի վերլուծությունը կատարվում է համաձայն արդեն կատարված գործարքների գների: Հետեւաբար, դրանք իրական շուկայական գներն են համաձայնեցված վաճառողի եւ գնորդի միջեւ եւ ավելի ցածր են, քան անշարժ գույքի վաճառքով զբաղվող գործակալությունների կամ նույնիսկ իրենց բնակարաններն ու տները վաճառող քաղաքացիների առաջարկած նախնական գները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Զրից դեպի շուկա, դրա բաղադրիչն ու ենթաբաղադրիչը»

Գրեթե բոլոր խմբագրություններն ամեն օր ստանում են բազմաթիվ մամլո հաղորդագրություններ, գրված հայերենի իմացության տարբեր մակարդակներով: Գաղտնիք բացած չենք լինի, եթե ասենք, որ գրագետ հայերենով շարադրված հաղորդագրությունները գրեթե հազվադեպ են, գերակշռող են անհասկանալի լեզվով գրվածները, հաճախ նաեւ ուղղագրական սխալներով լի: Պատճառը թերեւս տարածված այն համոզումն է, թե մամլո հաղորդագրություն գրելուց ավելի դյուրին բան չկա, եղածն ինչ է՝ ընդամենը մի քանի նախադասություն եւ վերջ, ամեն ինչ ասված է: Այդպես է իհարկե, բայց հայերեն գրել, շարադրել իմացողի, այլ ոչ՝ չիմացողի դեպքում: Դրանում անգամ համոզվում ենք տարբեր կազմակերպություններից ստացած մամլո հաղորդագրություններն ընթերցելիս, դրանք որպես կանոն գրված են հայերեն տառերով, բայց ոչ հայերեն նախադասություններով: Մի անգամ կարդալը քիչ է, պետք է նորից կարդալ, էլի ու էլի, հասկանալու համար, թե ի վերջո ինչ է ուզում ասել գործը: Հանդիպում են նաեւ զվարճացնող նախադասություններ, այն էլ՝ այնպիսի բառերով ու բառակապակցություններով, որոնց նմանը մեկ այլ տեղ խոստովանենք էլ չենք գտնի: Դրանցից մեկը խմբագրություն հասավ հենց երեկ.

«Զանգվածային լրատվամիջոցների հարգելի ներկայացուցիչներ, «Հազարամյակի մարտահրավերներ հիմնադրամ-Հայաստան» ծրագրի գրասենյակը հրավիրում է ձեզ մասնակցելու Զրից դեպի շուկա բաղադրիչի վերապատրաստման ենթաբաղադրիչի մասնակից գյուղական համայնքների ընտրության արարողությանը»: Հրավերի համար, իհարկե, շնորհակալ ենք, բայց ինչ ասել է «Զրից դեպի շուկա բաղադրիչ»: Փորձենք զոռ տալ մեր մտքին, գուցե մի բան հասկանանք:

Ուրեմն այսպես, հավանաբար շուկա գնացող ջուրն ունի մի շարք բաղադրիչներ, որոնցից մեկին պետք է շտապ վերապատրաստել: Չէ, մի րոպե, չեղավ, ախր հետո գալիս է ենթաբաղադրիչը, որին մասնակցում են գյուղական համայնքները, որոնց պետք է ընտրել: Այ քեզ գլուխկոտրուկ, այ քեզ բառախաղ, այսպիսի բան գրելու համար իրոք հայերենի «փայլուն» իմացությունը քիչ է: Դրա համար առնվազն պետք է իմանալ մի քանի լեզու, որոնցից ամենակարեւորն, իհարկե, մայրենի լեզվին հավասար անգլերենին տիրապետելն է: Պետք է լավ հիշել մեր մարզպետներից մեկի խոսքը, որ այս ծրագիրը Հայաստան է բերվել Մ. Նահանգների անկախության ... հազարամյակի առիթով: Ասվածը բնավ կատակ չէ, այլ ճշմարիտ իրականություն, կամ իրականության ճշմարիտ արտացոլում: Մարդն այնքան վառ երեւակայություն է ունեցել, որ մտածել է, թե «հազարամյա» պատմություն ունեցող ամերիկացիները որոշել են մարտահրավեր նետել 5-հազարամյա Հայաստանին: Թե տեսեք, մեզանից այդքան տարիքով եք, բայց ոչնչի չեք հասել, իսկ մենք՝ երեկ-այսօր եւ աշխարհը մեր ոտքի տակ է:

Հիմա նորից դառնանք մամլո հաղորդագրությանը, քանի որ, ինչպես պարզեցինք, գնալու ենք «ընտրությունների», իսկ քանի որ դրանք միշտ թափանցիկ են լինում, ուրեմն կարդանք նաեւ հաղորդագրության վերջին նախադասությունը. «Հաշվի առնելով, որ ծրագրի վերապատրաստման ենթաբաղադրիչից օգտվելու են 60 հազար գյուղացիներ Հայաստանի բոլոր մարզերում, ՀՄՀ - Հայաստանը կարեւորում է ընտրության գործընթացի թափանցիկության ապահովումը վերջինիս հնարավորինս լայն լուսաբանման միջոցով, որն էլ կհանդիսանա գործընթացի բացության եւ արդարացիության երաշխիք»: Ինչպես ասում են՝ հավելյալ մեկնաբանություններն ավելորդ են:

Ա. Վ.

Կարդիս Փափազյանի անվան մրցանակ հայագետ Փիթեր Քաուիին

Բոստոնում լույս տեսնող «Արմինըն միրոր սփեքթեյթոր» թերթը տեղեկացնում է, որ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Կարդիս Փափազյանի անվան 2006 թվականի մրցանակը այս տարի շնորհվել է Լոս Անջելեսի համալսարանի Գրիգոր Նարեկացու անվան հայագիտության ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր Փիթեր Քաուիին: Մրցանակը նրան է հանձնվել Մ. Նահանգների Փասադենա քաղաքում, ՀԲԸՄ-ի Ալեք Մանուկյան կենտրոնում, ավելի քան 400 մասնակիցների ներկայությամբ:

1988 թվականին հիմնված Կարդիս Փափազյանի անվան մրցանակը առանձնահատուկ է այն առումով, որ տրվում է միմիայն օտար հայագետներին եւ հայամետ գործիչներին, իրենց կատարած հայագիտական ուսումնասիրությունների եւ հայանպաստ աշխատանքների համար: Բարեգործականի համար դա յուրասիրդ միջոց է՝ օտար համալսարաններում հայագիտության զարգացումը առաջ մղելու, ինչպես նաեւ հայկական մշակութային ժառանգությունը տարածելու եւ օտարների սեփականությունը դարձնելու: Փիթեր Քաուին հայագիտության ոլորտում հիրավի հարգված անուն է, հեղինակ է բազմաթիվ ուսումնասիրությունների, հրատարակությունների: Հայերենի իր փայլուն իմացությամբ, հարուստ բառապաշարով նա զարմացրել ու հիացրել է շատերին, թերեւս ամենից շատ հայաստանցի մասնագետներին:

Ռ. Պ.

Մարկ Նշանյանը որպես այցելու պրոֆեսոր հայկազյան համալսարանում

«Արմինըն միրոր սփեքթեյթոր» թերթի վերջին համարի համառոտ լուրերում տեղ է գտել նաեւ այն տեղեկությունը, որ դոկտոր Մարկ Նշանյանն այս ուսումնական տարվա ընթացքում որպես այցելու պրոֆեսոր դասախոսություններ կկարդա Բեյրութի հայկազյան համալսարանի հայագիտության բաժնում: Նշանյանը 1996 թվականից ի վեր Նյու Յորքի Կոլումբիայի համալսարանի հայագիտության ամբիոնում դասավանդում է գրաբար, ժամանակակից հայոց լեզու եւ գրականություն, հայ ժողովրդի պատմություն, մշակույթ, փիլիսոփայություն: Հեղինակ է հայագիտական բազմաթիվ աշխատությունների՝ հրատարակված հայերեն, անգլերեն ու ֆրանսերեն:

Ռ. Պ.

Րաֆֆի Հովհաննիսյանն ավարտել է քարոզարշավը

«Ժառանգություն» կուսակցությունից ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ Թալինի թիվ 15 ընտրատարածքում առաջադրված «Ժառանգություն» կուսակցության նախագահ Րաֆֆի Հովհաննիսյանն ավարտել է իր քարոզարշավը Թալինում եւ 80 գյուղերում: Բնակչության հետ հանդիպմանը պատգամավորի թեկնածուն ներկայացրել է իր ծրագրերը Ազգային ժողովում ժողովրդավարության նոր նախաշիղի ստեղծման վերաբերյալ, շեշտանում առավել բարձր ուսումնական համակարգի հիմնման, տնտեսության եւ գյուղատնտեսության զարգացման պայմանների ստեղծման մասին, ինչպես նաեւ անդրադարձել ոռոգման եւ ջրային ռեսուրսների տեղաբաշխման, գազի մատակարարման, ճանապարհային եւ հիմնական կառույցների առաջնային խնդիրներին:

Հիշեցնենք, որ օգոստոսի 26-ին տեղի կունենան Թալինի թիվ 15 ընտրատարածքի մեծամասնական ընտրակարգով անցկացվող ընտրությունները, որին Րաֆֆի Հովհաննիսյանից բացի մասնակցում են եւս 5 թեկնածուներ:

Գ. Գ.

Հարգելի խմբագրություն

Ռուսերեն գրված այս նամակը, որ վերաբերում է «Ազգի» կայքէջի ֆորումում հանրապետության իրավապաշտպանի հետ ընթերցողների հարց-պատասխանին, թարգմանաբար հրապարակում ենք գրեթե նույնությամբ, հապավելով միայն մի քանի կոպիտ բնորոշումներ:

Դժբախտություն ունեցա կարդալու իրավապաշտպան Արմեն Հարությունյանի հարցազրույցն **«Ազգի»** 2007 թ. հուլիսի 28-ի համարում: Դատելով երկչոտ, լղոզուն եւ թեթեւամիտ պատասխաններից, այդ մարդը իրավապաշտպան չէ: Խնդրում եմ, մեկ անգամ եւս կարդացեք ընթերցողների տագնապալի հարցերին նրա տված անհոգի պատասխանները, եւ դուք վերստին կհամոզվեք, որ Հայաստանի ժողովուրդը սոցիալական եւ իրավական առումներով անպաշտպան է: Ես հարցով «Ազգի» խմբագրությանն եմ դիմում մարսելցի գիտնական Ալեքսանդր Վարդեսյանի հանդեպ իշխանությունների վաս վերաբերմունքի կապակցությամբ, քանզի իրավապաշտպանն ըստ էության չի պատասխանել: Ո՞րն է արդյոք Վարդեսյանի մեղքը: Որեւէ մեկը կարո՞ղ է պարզ ու հասկանալի պատասխանել այս հարցին: Ինչո՞ւ նա իրավունք չունի ապրելու իր հայրենիքում, որին ամբողջ կյանքում փառաբանել է սեփական գրերում: Իսկ ո՞վ իրավունք ունի ապրելու Հայաստանում: Երկրի համար բնական եւ օգտակար կլիներ, եթե իշխանությունները Հայաստանը փակեին դավաճանների ու հանցագործների, այլ ոչ թե հայրենասերների ու գիտնականների առջեւ: Ի՞նչ է կատարվում Հայաստանում: Ո՞մ երկիրն է դա: Այս ինչ թշնամական վերաբերմունք է սփյուռքի հայրենասերների եւ մտավորականության հանդեպ: Սա մեր եղբայրների նկատմամբ նման վերաբերմունքի առաջին եւ միակ դեպքը չէ: 1991 թվականից սկսած Հայաստանի իշխանությունները սիրում են միայն սփյուռքի փողերը, բայց ոչ սփյուռքը: Սփյուռքի թշնամին Հայաստանի թշնամին է: Մենք մեկ ամբողջություն ենք: Նա, ով հայերին բաժանում է ըստ բնակության վայրի եւ հակադրում է մեզ, այլանդակ է եւ ստական: Նա տեղ չունի հայության մեջ: Իսկ հարգելի խմբագրությունը թող հրապարակի իմ նամակը: Դա կարեւոր է: Արդեն վաղուց է կարեւոր: Ես չեմ թաքցնում իմ ինքնությունը:

ՄԻՀՏՈՐ ՎԱՀԱՆՅԱՆ

Ժողովուրդների բարեկամության ռուսաստանյան համալսարանի դոցենտ

Մոսկվա

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ	/հեռ	521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ	/հեռ	529221
Լրագրողների սենեակ	/հեռ	581841
Համակարգչ. ծառայութիւն	/հեռ	582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն	/հեռ	529353

Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 0010

Ըստ Ռիչարդ Կիրակոսյանի, հայ-թուրքական սահմանի բացումը ստառնալի է Հայաստանում մենաշնորհ վերահսկողների համար

Ազգային անվտանգության ամենամեծ վտանգը կոռուպցիան է եւ ոչ միայն...

Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնում երեկ քննարկվում էին ԱՄՆ կողմից Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ընդունման դեպքում արձագանքները հայ-թուրքական հարաբերությունների եւ ամերիկյան արտաքին քաղաքականության առումով եւ սպառնալիքները ռազմական ու տնտեսական հարաբերությունների հանդեպ: Թեմայի առնչությամբ միջազգային հարաբերությունների մասնագետ Ռիչարդ Կիրակոսյանն ընդգծեց նախ Թուրքիայի անվտանգության հարց հանդիսացող քրդական խնդրի կարեւորությունը եւ տարածաշրջանում այդ կերպ կայունություն ապահովելու անհրաժեշտությունը:

Կիրակոսյանի մասուցմամբ, թուրքական ռազմական ղեկավարությունն առաջին անգամ է, որ ընդունում է Հայաստանի հետ սահմանի բացման անհրաժեշտությունը: Հայաստանի կտրվածքով հայ-թուրքական բաց սահմանը կնպաստի առեւտրի խթանում, տրանսպորտային ծախսերի իջեցում, ռուսաստանյան կախվածություն Վրաստանից, շրջափակման վերացում: Առավել հետաքրքրական է, որ, ըստ Ռիչարդ Կիրակոսյանի, սահմանի բացումը նոր մրցակցություն կապահովի հենց Հայաստանում, ինչը բնավ էլ ցանկալի չէ մենաշնորհային վիճակներում գտնվող մի խումբ մարդկանց համար:

Սահմանների բացման ռազմական կտրվածքում Կիրակոսյանը նախ կարեւորում է, որ վատ են ԱՄՆ-Թուրքիա ռազմական հարաբերությունները, իսկ հենց Թուրքիայում էլ դեռ հստակ չէ արեւմտյան կամ արեւելյան վեկտորների ընտրությունը: ԱՄՆ-Թուրքիա ռազմական հարաբերությունները վատանում են քրդական հարցի առնչությամբ, քանի որ Թուրքիան ուզի, թե չուզի, իրաքյան պատերազմում Նահանգների միակ ընկերը քրդերն են:

Ամեն դեպքում, Եվրոմիությանը Թուրքիայի անդամակցությունից Կիրակոսյանը Հայաստանի համար բարենպաստություն է տեսնում, քանի որ, նախ, Եվրոմիության սահմանը կմոտենա Հայաստանին, Թուրքիան կլինի Եվրոմիության «զտաշատակի» մեջ: Բացի այդ, որպես ԵՄ անդամ Թուրքիան ստիպված կլինի կրճատել իր ռազմական հզորությունը:

Բավականին հայտնի իրողությունների կողքին առավել յուրօրինակ էր, որ, ըստ Կիրակոսյանի, Հայաստանի ազգային անվտանգության ամենամեծ վտանգը բնավ էլ արտաքին չէ, այլ ներքին՝ ի դեմս կոռուպցիայի եւ «լավ կառավարում» կոչվածի առումով գրանցվող հետընթացի: Այս ամենի ֆոնին կա մի բացառիկ հնարավորություն տարածաշրջանային կտրվածքով Հայաստանի դերակատարման համար: Կիրակոսյանի մասուցմամբ, դա այլ երկրների հետ հարաբերություններում Իրանի ներգրավման համար պլատֆորմ ծառայելու հնարավորությունն է:

Շրջափակման գործոնի կարեւորումը ցեղասպանության խնդրի նկատմամբ, Կիրակոսյանի մոտեցմամբ, հենց ներկա իրավիճակի բացատրությունն է: Այս կապակցությամբ **«Ազգը»** հետաքրքրվեց, թե արդյոք նման տրամաբանության դեպքում հավանական կարո՞ղ է դառնալ Թուրքիայի ներգրավվածությունն ու ռեալ ազդեցությունը ղարաբաղյան հարցի կարգավորման գործընթացում: Ռիչարդ Կիրակոսյանը պատասխանեց, որ ամենից առաջ ղարաբաղյան խնդիրը մեծապես կապված է տարածաշրջանում հավասարակշռության ապահովման հետ, քանի որ «Թուրքիան հասկացել է, որ շրջափակումը չի աշխատել, իսկ Հայաստանի հետ քայլերն էլ սահմանափակ են, ու այդպես Թուրքիան դարձել է Ադրբեջանի բանտարկյալը»:

Կիրակոսյանի մասուցմամբ, «Թուրքիան ուրախ չէ Բաքվի վերահսկողության տակ գտնվելու համար, առավել եւս, որ ռազմական տեսանկյունից Թուրքիան այլեւս Ադրբեջանի ամենակարեւոր ռազմական գործընկերը չէ: Նրանից արդեն առաջ է ԱՄՆ-ը, իսկ Գաբալայի (Ադրբեջանում տեղակայված ռադիոլոկացիոն կայանի Ռուսաստան-Ադրբեջան-ԱՄՆ համատեղ հավանական օգտագործման) հարցից հետո երկրորդ տեղում է Ռուսաստանը»: Ընդ որում, Լեռնային Ղարաբաղի հարցում Կիրակոսյանը մտահոգված չէ Թուրքիայի առնչությամբ, այլ «Ռուսաստանի դավաճանությամբ»:

Մոտեցումների առանձնահատկության եւս մեկ օրինակ ներկայացրեց Կիրակոսյանը հարեւան Վրաստանի առնչությամբ: Մասնավորապես, Միջին Ասիայի եւ հետխորհրդային տարածքում տնտեսությունների ուսումնասիրությամբ զբաղվող Կիրակոսյանի խոսքերով, Ադրբեջանի պարագայում հստակ է ի դեմս այդ պետության թշնամի ունենալը: «Հայաստանը գիտի, որ Ադրբեջանը թշնամի է, իսկ Վրաստանը անկանխատեսելի է՝ մի օր թշնամի, մի օր՝ բարեկամ»:

Ի դեպ, Կիրակոսյանը խորհուրդ տվեց Հայաստանի արտգործնախարարությանը արտաքին քաղաքական օրակարգի ամենակարեւոր հարց չդիտարկել ցեղասպանության խնդիրը, այլ շեշտադրումներ անել, օրինակ, շրջափակման վրա որպես միջազգային իրավունքի խախտում, որ հեղինակել է Թուրքիան:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Դատավորը մասնակի հատուցման վճիռ կայացրեց

«Ազգի» ընթերցողները պարբերաբար տեղեկացել են թերթի լրագրող Մարինա Մակարյանին 2006 թ. հոկտեմբերի 16-ին «Բի Լայն» ՍՊԸ-ի տնօրեն եւ վարորդ Արտակ Զախարյանի՝ «Սուզուկի» մակնիշի 959 ՕԼ 64 ավտոմեքենայով վրաերթ կատարելու փաստին: Լրագրողը մի քանի բուժկենտրոններում բուժվելուց հետո դիմել է Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարան՝ վնասի հատուցման պահանջով: Երեկ դատավոր Գայանե Կարախանյանը հինգ դատական նիստերից հետո, 1 ժ. 40 րոպե ուշացումով (ի դեպ, բոլոր հինգ դատական նիստերը կայացել են 30 րոպեից 1 ժամ ուշացումով դատավորի մեղքով ու նա երբեւէ ներողություն չի խնդրել) հրապարակեց վճիռը: Ցավալի էր, բայց փաստ, որ դատավորը լավ չէր ուսումնասիրել տուժողի ներկայացրած հայցապահանջը եւ համապատասխան փաստաթղթերը, այլ միայն հիմնվել էր պատասխանողի առարկությունների վրա ու անարդար վճիռ կայացրել, որով չգիտես թե ինչպիսի թվաբանությամբ հանգել է այն եզրակացության, որ վնասի հատուցումը պետք է բավարարվի մասնակիորեն՝ 437.000 դրամ, որը մոտ չորս անգամ պակաս է տուժողի առողջությունը վերականգնելու համար ծախսված գումարից: Չնայած վերջին դատական նիստին տուժողը դատարանին տեղեկացրեց, որ ՀՀ գլխավոր դատախազությունը 2-րդ անգամ դատաբժշկական փորձաքննություն է նշանակել, վերջինիս եզրակացություն-որոշումը վերագրել է ու նոր փորձաքննություն նշանակելու հանձնարարականներ տվել: Դա դատավոր Գ. Կարախանյանը հաշվի չի առել եւ հիմք է ընդունել, որ վրաերթից տուժողի վնասվածքները կարող էին տեւել 6-21 օր ու զավեշտի հասնող վճիռ է կայացնում՝ ձեռքի տակ ունենալով երեք տարբեր բուժկենտրոններում վթարից առաջացած վնասվածքները բուժելու, նշանակումների եւ դեղորայքի վրա ծախսված առ այսօր վճարվող գումարները: Իսկ թե որքան է տկն Կարախանյանը գնահատում բարոյական վնասը (որը օրենքով չի սահմանված), թողնում ենք դատավորի խղճին... Իսկ որ վճիռը կբողոքարկվի, արդեն պարզ է:

Մնում է միայն զարմանալ, թե ինչպես լրագրողը արդարացի իր պահանջին համարժեք վնասի հատուցումը չստացավ, էլ ուր մնաց, որ հասարակ քաղաքացին առաջին ատյանի դատարանում (դատավոր Գայանե Կարախանյան) արդարացի վճռի կայացման արժանանա:

Ռ. Ռ.

Առաջիկա 3 օրերին զգուշացեք արեւի տակ գտնվելուց

1-ին էջից

- Եթե զուգահեռներ անցկացնենք անցած տարվա ամռան ու այս տարվա ամռան հետ, ապա պետք է նշենք, որ հատկապես օգոստոս ամիսը զգալիորեն ավելի հով է եւ ջերմաստիճանը ավելի ցածր է: Վիճակագրական տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ Երեւանում 40 աստիճան ջերմաստիճան դիտվում է 5 տարին մեկ անգամ: Իսկ անցած տարի՝ օգոստոսին 5 օր շարունակ դիտվել է 40 եւ ավելի բարձր ջերմաստիճան: Երեւանում երբեւիցե գրանցված ռեկորդային ջերմաստիճանը եղել է 2006 թ. օգոստոսի 9-ին, որը «Զվարթնոց» օդերեւութաբանական կայանում գրանցվել է 41,8 աստիճան տաքություն: Իսկ այս տարի շոգերը սկսվել են օգոստոսի 12-ից՝ Իրաքից մեր տարածաշրջան են թափանցում տաք օդային զանգվածներ, որի արդյունքում ջերմաստիճանը զգալի բարձրացել է հանրապետությունում, սակայն ռեկորդային ջերմաստիճան չի գրանցվել: Ամենաբարձր ջերմաստիճանը դիտվել է հուլիսի 12-ին՝ 38,5 աստիճան, եւ օգոստոսի 13-ին՝ 37,5 տաքություն: Օգոստոսի 14-ին դիտվել է ամենաբարձր ջերմաստիճանը, Երեւան քաղաքում 39 աստիճան, սակայն 40 աստիճան չի գրանցվի: Ամենաշոգ տարածքը հիմա Արարատյան դաշտավայրն է: Պետք է նշեմ, որ Տավուշի մարզի հովտային շրջաններում ջերմաստիճանը տատանվում է 30-32-ի սահմաններում, Սյունիքի հովիտներում, Մեղրիում, Կապանում՝ 33-34-ի սահմաններում, իսկ Արարատյան դաշտում օգոստոսի 13-ին գրանցվել է 36-38 աստիճան տաքություն, իսկ օգոստոսի 14-ին՝ 37-39 աստիճան:

- Ինչ եղանակ եք կանխատեսում առաջիկայում:

- Սկսած օգոստոսի 17-ի հատկապես օրվա երկրորդ կեսից, Եվրոպայից դեպի Թուրքիա, այնտեղից էլ դեպի մեր հանրապետություն արեւմուտքից կթափանցեն ցուրտ օդային զանգվածներ: Պայմանավորված ցուրտ օդի ներխուժումով, 17-ին ջերմաստիճանը 2-3 աստիճանով կնվազի, իսկ 5-ով էլ կնվազի օգոստոսի 18-ին: Ընդհանուր առմամբ ջերմաստիճանը հանրապետությունում կնվազի 6-8 աստիճանով եւ օգոստոսի 18-ին այն չի գերազանցի 33-34 աստիճանը: Զուգահեռաբար կնվազեն նաեւ գիշերային ջերմաստիճանները եւ օգոստոսի 18-19-ին կգրանցվի 18-19 աստիճան տաքություն: Ցուրտ օդի ներխուժումը օգոստոսի 17-20-ը հանրապետությունում հատկապես երեկոյան ժամերին եւ գիշերը կուղեկցվի անձրեւներով, ամպրոպներով, քամու ուժգնացմամբ՝ վայրկյանում 20-25 մետր արագությամբ, իսկ առանձին շրջաններում կտեղա կարկուտ:

- Եղանակների կտրուկ փոփոխությունից հնարավո՞ր է, որ երկրի ընդերքում սալերի շարժ տեղի ունենա, որն էլ հղի է երկրաշարժով:

- Եղանակների տատանումները, որպես մասնագետ ասեմ, որեւէ կապ չունեն երկրաշարժերի հետ, եւ մթնոլորտային երեւույթների փոփոխությունը կապված է մթնոլորտի ընդհանուր շրջանառության, օդային զանգվածների տեղաշարժի հետ:

- Ինչպե՞ս է կատարվում ջերմաստիճանի չափումն ընդհանրապես:

- Ընդունված համաշխարհային ստանդարտների համաձայն, ջերմաստիճանը չափվում է օդերեւութաբանական տնակներում, որոնք գետնից 2 մետր բարձրության վրա են գտնվում: Բացարձակ ստվերում արեգակի ճառագայթներն ընդհանրապես չեն թափանցում, եւ օդը ազատ տեղաշարժվում է տնակում, որով էլ չափվում է օդի ջերմաստիճանը: Իսկ արեւի ճառագայթների տակ ջերմաստիճանը չափելու եթե լինենք, անշուշտ, այն կհասնի մինչեւ 80 աստիճանի եւ այն չի համարվի օդի ջերմաստիճան, այլ արեւի ջերմաստիճան:

- Պարոն Սուրենյան, կարո՞ղ եք մոտավորապես ասել, թե սեպտեմբերին ինչպիսի եղանակ եք կանխատեսում: Եվ արդյոք հնարավո՞ր է, որ տաք եղանակի պատճառով դպրոցներում ուսումնական տարվա սկիզբը հետաձգվի:

- Սեպտեմբերի առաջին տասնօրյակում օդի ջերմաստիճանը Արարատյան դաշտում կտատանվի 30-34-ի սահմաններում, երկրորդ տասնօրյակում՝ 28-30, երրորդում՝ 23-28-ի սահմաններում: Սեպտեմբերին էքստրեմալ ջերմաստիճաններ, որոնք կխանգարեն դասերի անցկացմանը, չեն կանխատեսվում:

Շտապօգնությունում արտակարգ կանչերի թիվը ավելացել է 300-ով

Երեւանի «Շտապօգնություն» ՓԲԸ փոխտնօրեն, տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատար տիկին Նունե Ժամկոչյանից փորձեցինք ճշտել, թե ջերմաստիճանի բարձրացման հետ կապված շտապօգնության կանչերի քանակը որքանով է ավելացել եւ հատկապես ո՞ր տեսակի հիվանդների կանչերն են գերակշռել:

- Եթե համեմատելու լինենք անցած տարվա այս նույն ժամանակահատվածի հետ, ապա այս տարի գրանցվել է 442 կանչ, որը ավելի քիչ է քան նախորդ տարի: Սակայն պետք է նշեմ, որ փոխվել են կանչերի բնույթը, կեսօրին, երբ արեւը գտնվում է զենիթում, կանչերն ավելի պիկ են լինում մինչեւ 16.00: Այդ ժամերին շատանում են ուշագնացության, ընդհանուր թուլության դեպքերը՝ հատկապես քրոնիկական հիվանդների հետ կապված:

Տիկին Ժամկոչյանը խորհուրդ տվեց, այդ ժամերին խուսափել արեւի ճառագայթների տակ գտնվելուց, իսկ խիստ անհրաժեշտության դեպքում կրել ակնոց եւ գլխարկ, լինել ստվերոտ, միջանցիկ քամիներով հնարավոր վայրերում եւ օգտագործել հեղուկներ: Իսկ հղի կանանց, ծերերին, հիպերտոնիկ հիվանդներին, շաքարի դիաբետով տառապողներին (որոնք ռիսկային գոտում են գտնվում) խորհուրդ տվեց խուսափել տանից դուրս գալուց, լինել բժիշկների հսկողության տակ՝ անպատճառ ընդունել նրանց նշանակած դեղորայքը:

- Շտապօգնությունը ծանրաբեռնվա՞ծ է աշխատում այս օրերին եւ ինչպիսի՞ սնունդ խորհուրդ կտաք ընդունել մեր հայրենակիցներին:

- Հատուկ բրիգադները (վերակենդանացման) այս օրերին գերծանրաբեռնված են աշխատում, եւ առաջնային կանչով հիմնականում նրանք են սպասարկում: Նշեմ նաեւ, որ պիկ ժամեր լինում են նաեւ երեկոյան, երբ բնակչությունը չարաշահում է հեղուկի քանակը: Մենք բազմիցս շեշտում ենք, որ դա չի վերաբերում քրոնիկական հիվանդներին, որոնք մինչեւ 3 լիտր հեղուկ իրավունք չունեն գերազանցելու: Իսկ ամենակարեւորը, ուզում եմ նշել, որ ծնողները թույլ չտան երեխաներին բացօթյա ջրային տարածքներում ու լողավազաններում լողանալ եւ արգելել արեւի ճառագայթների տակ լինել: Մեր հանրապետություն այցելող զբոսաշրջիկներին եւ Համահայկական խաղերի մասնակիցներին խորհուրդ ենք տալիս չչարաշահել սննդամթերքի համտեսումը, ալկոհոլի օգտագործումը, քանի որ կլիմայական փոփոխությունների, նաեւ ջերմաստիճանի տատանման հետեւանքով հնարավոր է առողջական լուրջ խնդիրներ առաջանան: Հնարավորինս խուսափել ծանր սննդամթերքից (մսեղեն, երշիկեղեն...), օգտագործել մեծ քանակությամբ բանջարեղեն, թարմ մրգեր, հյութեր եւ թան: Իսկ տնային տնտեսուհիներին խորհուրդ եմ տալիս ճաշերը պատրաստել քիչ քանակությամբ եւ երբեք դրանք չթողնել հաջորդ օրվան:

Մեր հայրենակիցներին ասենք, որ նրանք, ովքեր շոգից տառապում են անքնությամբ, կարող են իրենց սավանը դնել մոմլաթե տոպրակի մեջ եւ դնել սառնարանում 3-4 ժամ, որից հետո ծածկվել այդ սավանով: Կամ մահճակալի կողքին սառույցով լի թաս դնել եւ 3-4 անգամ թռչել թաշկինակը այդ սառցաջրում ու դնել դեմքին, որն էլ հանում է լարվածությունը ու նպաստում հանգիստ քնին:

Արմատների մոտ

ՀԲԸՄ-ն եւ նրա ծրագրերից մեկը

Տարածված կարծիք կա, որ Հայաստան-սփյուռք գործնական կապերի մասին խոսելիս հայ մարդու մտքին եկած օրինակներից առաջինը Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությանն է: Հարյուրամյա ավանդույթներ ունեցող այս կազմակերպության գաղափարախոսություն կարելի է համարել նրա ցմահ նախագահ Ալեք Մանուկյանի արտահայտած հետեւյալ միտքը. «Ինծի համար որեւէ անձնական յաջողութիւն կամ բարօրութիւն բնաւ բան մը կունենայ իր մէջ, երբ ազգը անկէ իր բաժինը չստանար»:

Այսօր ՀԲԸՄ-ն ունի մոտ 22 հազար անդամ, 120 մասնաճյուղ, 27 մշակութային կենտրոն, որոնք սփռված են ողջ աշխարհում: ՀԲԸՄ-ն տնօրինում է մոտ 20 դպրոց (6600 աշակերտ) եւ ֆինանսավորում ավելի քան 16 կրթական հաստատություն: ՀԲԸՄ-ն ունի երկու գրադարան՝ Փարիզում եւ Նյու Ջերսիում:

Որքան էլ ուշագրավ մանրամասներ հրամցնեն Էդուարդ Լ. Մելքոնյանի «Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության պատմություն» աշխատությունը եւ www.agbu.am կայքէջը, ՀԲԸՄ-ն չպետք է չափել դրամական եւ գույքային միավորների աճող թվով: Այն նախ հոգեւոր եւ հայանպաստ, իրական եւ շոշափելի ծրագրերի պատմությամբ է հարուստ, ապա եւ՝ դրամական լուրջ կարողություններով: Կենսասու եւ հզոր մի ծառ, որի միայն մի ճյուղի եւ դեպի հայրենիք բողբոջած մի շիվի մասին կպատմենք մեր այս հրապարակման մեջ՝ արմատների եւ ծառը սնած սիրո կենսահյութի մասին պատմությունները թողնելով մեկ ուրիշ պատեհ առիթի:

27 ծիլեր, որ թեքվում են դեպի արմատները

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

31 հուլիսի, 2007 թվական, Երեւան: Հայաստանում են Բուենոս Այրեսի «Մարի Մանուկյան» վարժարանի ավարտական դասարանի աշակերտները: Նրանց հանդիպում եմ Հայորդաց տանը, որտեղի սաները համերգային ծրագրով ու ցուցահանդեսով են դիմավորում հյուրերին: Ռոզիտա Յուսուֆյանը «Մարի Մանուկյան» կրթական հաստատության հայերեն բաժնի պատասխանատուն է եւ զբոսախմբի ղեկավարը: Տիկին Յուսուֆյանը 31-րդ անգամ է այցելում Հայաստան: «Մեր դպրոցը միջնակարգ է, որ նաեւ մանկապարտեզի բաժին ունի, պատմում է նա: Երեսուն տարի է, ինչ դպրոցի ավարտական դասարանի աշակերտները գալիս են իրենց ավանդական ճամփորդությունը մայր հայրենիքում կատարելու, կարծես օրհնություն եւ ուժ ստանալու մայր հողից՝ մեծ կյանք մտնելուց առաջ: 15 օրով շրջագայում են ողջ Հայաստանով: Ոչ բոլորն են ի վիճակի վճարել 3000-4000 դոլար՝ Հայաստան գալու, կեցության հարցերը հոգալու համար: Դրա համար մեր դպրոցը մեկ այլ գեղեցիկ ավանդույթ էլ ունի: Ամեն ուրբաթ օր աշակերտները հայկական խոհանոց են կազմակերպում: 500-600 հոգի են հավաքվում ընդարձակ դպրոցի երկրորդ գետնահարկում, որտեղ մայրերը եւ մեծ մայրերը հայկական կերակուրներ են պատրաստում, աշակերտներն իրենք մատուցողներն են, հայրերը՝ գնորդները: Այս գեղեցիկ արարողությունը, որ բնականաբար ուղեկցվում է ուրախ տրամադրությամբ ու կատակախոսությամբ, ոչ միայն հոգեւոր ու ստամոքսային կարիքներ է բավարարում, այլեւ հասույթ է ապահովում: Հասույթը կիսվում է դպրոցի ծախսերը եւ աշակերտների մայր հայրենիք այցելությունը հոգալու համար: «Ուրբաթ օրվա ճաշը» արդեն համբավավոր է, քանի որ ամեն մարդ գիտե այդ մասին եւ կարող է միանալ՝ գնելու եւ անուշ անելու շիշ-քեբաբ, մանթը, սուբերեկ, համուս, իչլի-քյուֆթե, բաքլավա»:

Ըստ դպրոցական ավանդույթի, ամեն տարի ողջ ավարտական դասարանն է գալիս մայր հայրենիք այցելության: Այս անգամ նրանց թիվը 27 է: Ասել է, թե 27 աշակերտ վերջին տասներորդ դասարանում ոչ միայն փորձում է ավարտական տարին հաջողությամբ ավարտել, այլեւ դասերից դուրս սկսում է իր առաջին եկամուտը հավաքել՝ հայրենիքը տեսնելու, ապա՝ մեծ կյանք մտնելու համար:

«Ճիշտ է, սա երկար ու թանկարժեք, բայց շատ սպասված ճանապարհ է, ասում է տիկին Ռոզիտան: Այս երեխաները 13 տարեկանից ի վեր մտածում են այս ճամփորդության մասին, ասելով՝ Հայաստան պիտի գնանք ու մեր աչքերով տեսնենք այն ամենը, ինչի մասին մեզ 10 տարի պատմում էիք: Մեծ հույսերով են գալիս եւ այստեղ սիրահարվում են Հայաստանին, թեեւ տեսնում են դժվարությունները: Մենք գնացել ենք Գորիս, Գյումրի, Վանաձոր, Սեւան, Սիսիան: Տեսել ենք Հայաստանի հյուսիսը եւ հարավը: Այդ այցերը երեխաներին հնարավորություն են տալիս մտածելու, թե ինչ գործ ապագայում կարելի է ձեռնարկել Հայաստանում»:

Ուսուցչուհին տեղեկացրեց, որ վերադարձին երեխաները պետք է մեկական գրավոր աշխատանքով ներկայացնեն իրենց տպավորությունները հայաստանյան այս կամ այն ոլորտի, իրականության մասին: «Ոմանք ընտրել են կրթության, ոմանք մարզերի եւ գյուղերի վիճակի մասին հարցերը, ոմանք ընտրել են ջրի խնդիրը, ոմանք լեզվի հարցն են քննարկելու»: Իրենց աշխատանքները լավագույնս ներկայացնելու համար երեխաներն ազատորեն օգտվում են ինտերնետից, դիմում են պետական պատասխանատու մարմիններին, հասարակ քաղաքացիներին:

«Ես վստահ եմ, որ այս ճամփորդությունը մեծ օգուտ պիտի բերի համայնքին: Որովհետեւ հնարավոր է, որ իրենցից ոմանք վերադառնան ու աշխատեն Հայաստանում, կամ հենց ծննդավայրից օգտակար լինեն: Այդ է սփյուռքի ներդրումը Հայաստանին: Եվ փոխադարձաբար իրենք շատ բաներ են վերցնում Հայաստանից: Երբ վերադառնան Բուենոս Այրես, պիտի հարստացնեն համայնքն իրենց զգացումներով ու գիտելիքներով: Իրենք հոգեպես լիքն են վերադառնում Բուենոս Այրես: Մինչ վերադառնալն էլ արդեն իսկ հեռախոսային զրույց ունեցանք Բուենոս Այրեսի հայկական ռադիոժամերի աշխատակիցների հետ: Երեխաները ողջ համայնքին պատմել են, թե ինչ են զգում, երբ քայլում են Երեւանի փողոցներով կամ գտնվում են որեւէ գյուղում: Նրանք առանձնացրին կոնկրետ թեմաներ՝ մեկը խոսեց Գյումրիի, մյուսը՝ հյուրանոցի, մյուսը՝ վարորդի մասին: Այս հաղորդումների շնորհիվ արգենտինահայ համայնքը մի տեսակ ալեկոծված է»:

Լուսինեն եւ Ֆլորենսիան տպավորված են Հայորդաց տան սաների ելույթով

Երբ զրուցում եմ խանդավառ աչքերով պատանիների հետ, զգում եմ, որ միմյանց բառերով հասկանալու դժվարություն ունենք: «Ցավոք, երեխաները ազատ չեն տիրապետում հայերենին, որովհետեւ համայնքը հայախոս չէ Բուենոս Այրեսի մեջ, ասում է նրանց ուսուցչուհին եւ մեր խնդրանքով պատմում հայ համայնքի մասին: Արգենտինահայ համայնքը շուրջ 80 000 է: Բայց գործուն մասնակցություն հայ համայնքի կյանքին ունեն 5000-7000-ը: Նրանք հաճախում են եկեղեցի ու դպրոց: Դրանցից միայն մի քանիսն են, որ հայերեն են խոսում, մնացյալը իսպանախոս են: Սրա պատճառներից մեկն էլ այն է, որ համայնքի յոթ դպրոցներում քիչ են հայերեն դասաժամերը: Կարգավիճակով պետական, բայց հայկական թեմայով դպրոցներում ուսումնասիրում են պարարվեստ, մշակույթ, աշխարհագրություն, հայոց պատմություն, բոլորն էլ՝ իսպաներենով: «Հինգ հայկական պարախումբ կա, յուրաքանչյուրում՝ հարյուր տարբեր տարիքի սաներ, այդ թվում եւ՝ չափահասներ: Բուենոս Այրեսի համայնքը նաեւ հարուստ է հինգ եկեղեցիներով, յոթ հայկական դպրոցներով, երկու թերթերի խմբագրություններով, երկու երգչախմբերով: Կան տասը հայկական ռադիոժամեր»:

Հայ երեխաների հետ Հայաստանում է նաեւ «Մարի Մանուկյան» վարժարանի արգենտինացի տնօրեն տիկին Նոյեմի Ֆունձենեսը: «27 տարի է, ինչ աշխատում եմ մեր դպրոցում: Հայկական մթնոլորտն արդեն ներծծվել է իմ մեջ, ու ես ինձ մի քիչ էլ հայ եմ զգում: Շատ հուզիչ է Երեւանը, իսկ մարզերն ավելի տխուր են, բայց մշակույթը շատ տպավորիչ է: Հատկապես այսօր հուզվեցի, տեսնելով Հայորդաց տան սաների ելույթները»:

Անդրե Հովհաննիսյանը խարտյաշ ու խաժակն երիտասարդ է: Մի պահ պատկերացնում եմ, որ նա կարող էր մարմնավորել Հայկ Նահապետի կերպարը որեւէ պատմական ֆիլմում: Նա Հայաստանում է երկրորդ անգամ: Իմ հարցին ի պատասխան, թե ինչն է վատ Հայաստանում, նա ասում է. «Մարզերը շատ աղքատ են: Ֆինանսավորումը կարելի էր ավելի հավասար բաշխել Երեւանի եւ մարզերի միջեւ: Ճիշտ է, չեմ գա Հայաստան ապրելու, քանի որ Արգենտինա եմ ծնվել, եւ ընտանիքս ու ամեն ինչս այնտեղ է, բայց հազար անգամ եւս պիտի գայի իբրեւ զբոսաշրջիկ»:

Անդրեն շտապում է մարզադաշտ հայկական ֆուտբոլ դիտելու

Տասնութամյա Ֆլորենսիա Չանիկյանը նույնպես ապագա տնտեսագետ է: «Անցյալ տարի եկա սկաուտական խմբի հետ: 3000 դոլարը քիչ չէ, բայց արժեր ծախսել եւ մի անգամ էլ տեսնել հայրենիքը: Երբ վերադառնամ Հայաստանի մասին մի աշխատանք եմ գրելու: Ճիշտ է, արեւելահայերենը հասկանալու դժվարություն կա, բայց թեման հարազատ է: Ինձ մտահոգում է մեր լեզվի խնդիրը՝ երկու հայերենները եւ նրանց տարբերությունները: Արեւելահայերենի եւ արեւմտահայերենի բառապաշարները շատ տարբեր են, բայց պիտի կամենայի, որ բոլոր հայերը մեկ լեզվով խոսեն», ասում է նա:

Լուսինե Սարաֆյանը տասնյոթամյա գեղեցկուհի է: Ուսանողական ճամփորդությունը նրա համար ավելի մեծ երազանք է, քան մեր նախկին զրուցակիցների համար, քանի որ նա Հայաստանում է առաջին անգամ: «Ես տեսա իմ պապերի հողը եւ շատ զգացվեցի: Երբ հյուրանոց ենք գնում, ամեն երեկո լրացնում եմ հուշատետրս: Ամեն օրվա ծրագիրն եմ գրում, իմ զգացումները, հանդիպումները: Օրինակ, արդեն գրել եմ իմ զարմանքի մասին: Երբ Մայր Հայաստան արձանի մոտից դիտեցի Երեւանը, շատ զարմացա: Ես Երեւանն ավելի փոքր էի պատկերացնում, բայց տեսա, որ այդպես չէ: Երբ վերադառնամ, իմ հարազատներին պիտի համոզեմ միասին գալ Հայաստան, մեր հուզմունքն ու սրտի թրթիռը միասին ապրելու»:

ՍՈՍԵՌՆԱ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

ԱՌԱՋԱՐԿ

Մի քանի տեղանունների ճշգրտման մասին

Մեծ Հայքի այս կամ այն նահանգում քաղաքական իրավիճակները պարտադրել են տեղանունների փոփոխություններ: Աշխարհագրական անունների ամենալուրջ փոփոխությունները իրականացրել են թուրքերը: Դրանց հետեւանքներից մինչեւ օրս չենք ազատվել, քանի որ հնարավորեն մտցվել են քարտեզների մեջ: Հիշում եմ՝ Քոլատակ գյուղում մի տարածք «Մամեդի տափ» էին կոչում, երբ հարցրեցի, թե ինչո՞ւ է այդպես, քոլատակցիք պատասխանեցին. «Մի տարի քոչվոր Մամեդը վրան էր դրել այդ հանդում»: Հազարավոր տարիներ հայ բնիկ ժողովուրդն է ապրել ու տիրել, ու պատահական մի քոչվոր վրան է խփել այդ հանդում, հանդի վրա պահպանել են օտարի անունը:

Այն, ինչ կատարվել է Աղավնո եւ Հագարի գետերի անունների փոփոխությունների հետ, զուտ նվաճողական նպատակ է հետապնդել: Գորիս-Ստեփանակերտ ճանապարհին, առաջին կամրջի մոտ, ցուցանակին գրված է՝ «Աղավնո գետ», հաջորդ ձորում, կամրջի մոտ, ցուցանակին՝ «Հագարի գետ»: Հայտնի է որ պարսից տիրապետության շրջանում Աղավնո կամ Աղվանո գետը եղել է Հայկական եւ Աղվանից մարզպանությունների սահմանագիծը: Արցախ եւ Ուտիք նահանգները այդպես անջատվել են մայր հայրենիքից: Սակայն պարզվում է, որ գետերի անվանումների արհեստական շփոթ է ստեղծվել: Գետը, որը հին ձեռագրերում կոչվել է Հակառու (Հակ գյուղի առու), պարզվում է, որ այժմ Հակ գյուղի հետ ոչ մի կապ չունի: Դրա փոխարեն հինավուրց Հակ գյուղով է հոսում Աղավնո գետը: Աշխարհագրորեն գետերի անունների տեղափոխությունը ադրբեջանական իշխանությունները միտումնավոր են իրականացրել, կեղծել պատմական տարածքների սահմանները, դրանով իսկ տասը կիլոմետրով իրարից «հեռացրել» Արցախը մայր հայրենիքից, արհեստականորեն ստեղծած «նեղուցը» բնակեցրել «ադրբեջանացված» քրդերով: Թվում է, որ կարիք կա վերականգնելու պատմական ճշմարտությունը:

Հաջորդ տեղանունը, որը կցանկանայի ճշգրտված տեսնել, վերաբերում է Մարտունու շրջանի Նգդի գյուղին: Ճիշտ է, խոսքը մի տառի մասին է, սակայն այն պատմական կարեւոր իրողություն է հուշում մեզ: Գյուղի իրական անունը Նիգդի պետք է լինի, քանի որ այս գյուղի մարդիկ գաղթել են Մեծ Հայքի Այրարատ նահանգի Նիգն գավառից (այժմյան Արագածոտնի մարզ, Աշտարակի շրջան): Արդարացի կլինի, որ հարազատ մնանք պատմական տեղանվանը, մանավանդ որ այն այսօր մոռացության է մատնված:

Հաջորդ ճշգրտումը վերաբերում է Մարտակերտ բնակավայրին: Ռուսերենում այն համառորեն Мардакерт է գրվում: «Մարդը» հին ցեղանուն է: Սակայն մարդերը Արցախի հետ ոչ մի առնչություն չեն ունեցել: Իրականում տեղանունը կապվում է «մարտով կերտված» լինելու հետ, ուստի ռուսերենում եւս անհրաժեշտ է պահպանել տեղանվան ճիշտ ձեւը:

Մարտակերտի շրջանի Մեծ շեն եւ Լուլասազ բնակավայրերի միջեւ գտնվող գյուղը ժողովուրդը անվանում է Մողոզ, սակայն թերթերում, փաստաթղթերում ու գրքերում գրվում է Մաղավուզ: Դիմենք պատմությանը: Մողոզի, ինչպես եւ մի շարք այլ գյուղերի բնակիչներ 1687 թ. Մելիք-Իսրայելյանների առաջնորդությամբ գաղթել են Սյունիքի Քաշաթաղի գավառի հյուսիսային Մողոզ հատվածից: Ըստ հավանականության, նրանք VIII դարում գաղթել են Վայոց ձորի Մոզ ավանից, որը ավերվել էր Գիժ լեռան ժայթքումից: Սակայն նրանք հոգնելով Սյունիքի իշխանների հետ անվերջանալի վեճերից ու կռիվներից, հաստատվում են Ջրաբերդի կողմերում, իրենց հետ բերում եւ կործանված հայրենի բնակավայրի Մոզ-Մողոզ անունը:

Կցանկանայի ուղղված տեսնել մեկ այլ բնակավայրի անունը եւս: Խոսքը Մարտակերտի շրջանի Արջաձոր-Առաջաձոր բնակավայրի մասին է: Չգիտես ինչու բոլշեւիկներին դուր չի եկել գյուղի անվան արջի հետ կապը, ու գրչի մի հարվածով «արջը» «առաջ» են դարձրել: Այսօր էլ ժողովուրդը բանավոր խոսքում պահպանել է գյուղի անվան ավանդական ձեւը, ու երբեք «Առաջաձոր» չի ասում: Ճիշտ կլիներ գրավոր ձեւում նույնպես պահպանել պատմական անվանումը:

ԲԱԿՈՒՐ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Աբդուլլահ Գյուլը կրկին առաջադրվեց նախագահի պաշտոնում

Թուրքիայում ճգնաժամի պատճառ դարձած նախագահական ընտրությունները վերադարձան ելման կետ

Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրությունները ավարտվեցին վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության հաղթանակով: Չնայած թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի, Թուրքիայում առանձնաշնորհյալ ընտրախավի միակոր ներկայացուցչի դերն ստանձնած նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերի եւ «Ֆայնենշլ թայմսի» դիպուկ արտահայտությամբ որպես բանակի քաղաքական կառույց հանդես եկող Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության բուռն հակազդեցությանը, ինչպես նաեւ ազգայնականության PKK-ի զինյալ գործունեությամբ պայմանավորված վերելքին, Էրդողանի կուսակցությունը վերստին միանձնյա իշխանության եկավ երկրում: Ավելին, ստանալով ձայների 46,6 տոկոսը, 2002 թ. նոյեմբերի 3-ի նախորդ ընտրությունների համեմատ, որոնց արդյունքում 34,2 տոկոս էր ստացել, Մեջլիսում ամրապնդեց իր տեղը:

Այլ կերպ, բանակի եւ նրա վերահսկողությանը ենթակա քաղաքական ուժերի հակազդեցությունը Էրդողանի կուսակցությանը իշխանությունից հեռու պահելու առումով հակառակ արդյունք տվեց: Ինչ վերաբերում է PKK-ի զինյալ գործունեությանը, ապա դա էլ նպաստեց, որ խորհրդարան մտնի «Գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպությունը՝ Ազգայնական շարժում կուսակցությունը:

Օգոստոսի 11-ին նախագահ Սեզերը նոր կառավարություն կազմելու հանձնարարականով կրկին դիմեց վարչապետ Էրդողանին: Օգոստոսի 13-ին նախարարների խորհրդի նիստում քննարկման դրվեցին վերոհիշյալ հանձնարարականի եւ երկրի նոր նախագահի ընտրության առնչվող հարցեր: Նիստի ավարտին թուրքական հանրային հեռուստատեսության էկրանից հայտարարվեց, որ օգոստոսի 16-ին վարչապետ Էրդողանն ամենայն հավանականությամբ նախագահ Սեզերին կներկայացնի նոր կառավարության կազմը, որը 60-րդն է լինելու Թուրքիայում:

Նույն օրը գումարվեց նաեւ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության գործադիր խորհրդի նիստը, որտեղ որոշվել է Թուրքիայի նախագահի պաշտոնում վերստին առաջադրել արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլին: Որոշման համաձայն, Գյուլը հանդիպման խնդրանքով դիմել է ընդդիմադիր կուսակցությունների ղեկավարներին:

Գյուլի առաջադրմանն ի սկզբանե հակադրվող Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության ղեկավարությունն անպատասխան է թողել խնդրանքը, հայտարարելով, որ քվեարկությանը չի մասնակցելու: Առայժմ նույն կերպ է վարվել Ձախ ժողովրդավարական կուսակցությունը, որն ընտրություններին մասնակցել էր Ժողովրդա-հանրապետականի հետ դաշինք կազմած:

Հակառակ նրանց, Մեջլիսում Աբդուլլահ Գյուլի հետ հանդիպել են Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ Դեւլեթ Բահչելին եւ մի շարք անկախական պատգամավորներ: Հանդիպմանը դրական են վերաբերվում նաեւ քրդական «Ժողովրդավարական հասարակարգ» կուսակցության այն 24 պատգամավորները, որոնք անկախականի կարգավիճակով մուտք են գործել Մեջլիս:

Մեջլիսում նախագահական ընտրությունների առաջին փուլի քվեարկությունը նշանակված է օգոստոսի 20-ին, երկրորդը՝ 24-ին, երրորդը՝ 28-ին, իսկ չորրորդը՝ սեպտեմբերի 1-ին: Նախագահ ընտրվելու համար առաջին եւ երկրորդ փուլերում Գյուլին անհրաժեշտ է ստանալ 367, իսկ երրորդ եւ չորրորդ փուլերում՝ 276 պատգամավորի ձայն, որը 550 տեղանոց Մեջլիսում պարզ մեծամասնության ցուցանիշն է: Չհաշված Մեջլիսի նախագահին, ունենալով այնտեղ 341 պատգամավոր, «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունն ավելի քան ապահովել է պարզ մեծամասնությունը, քանի որ Ազգայնական շարժում կուսակցության խմբակցությունը քվեարկությանը մասնակցելու պատրաստակամություն է հայտնել, ուստի ապահոված է նաեւ քվորումը:

Սա նշանակում է, որ Մեջլիսի հուլիսի 22-ի ընտրություններում «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության հաղթանակը, մեծացնելով նախագահի պաշտոնում Գյուլի ընտրվելու հավանականությունը, ելման կետ է վերադարձրել նախագահական ընտրությունները: Հակառակ դրան, մայիսի 27-ի հուշագրի բնույթ կրող հայտարարությունը, որին տուրք տալով Սահմանադրական դատարանը չեղյալ էր հայտարարել առաջին փուլի քվեարկությունը, խիստ սահմանափակել է նախագահական ընտրություններին միջամտելու բանակի հնարավորությունը:

Համենայն դեպս, նախագահի պաշտոնում վերստին Աբդուլլահ Գյուլի առաջադրումը լայն արձագանք է գտել աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցներում: Երբ BBC-ն կարծիք է հայտնել, որ Գյուլը կընտրվի քվեարկության երրորդ փուլում, «Ֆայնենշլ թայմսը» վերջինի առաջադրումը համարել է ճգնաժամի նոր պատճառ երկրում՝ պայմանավորված Էրդողանի կառավարության եւ զինվորական վերնախավի հակասությունների հետագա սրմամբ, անգլիական «Թայմսը» առաջադրումը գնահատել է որպես իշխող կուսակցության մարտահրավերը բանակին, «Նոր պահպանողականների» խոսափող «Նյու Յորք թայմսը» կարծիք է հայտնել, թե դա իսլամականներին կհանի 1923-ից ի վեր թուրքական պետությանն անմիջականորեն վերահսկող աշխարհիկ ընտրախավի դեմ, իսկ CNN-ն ու ABC-ն նախագահի պաշտոնում Գյուլի առաջադրումը նույնացրել են լարվածության սրման հետ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Բարելը 100 կամ 200 դոլար

Համաշխարհային տնտեսության վերջին տասը լուրջ տեղաշարժերից ինը կապված էր նավթի գնի հետ: Եվ մենք դրա ականատեսը կլինենք նոր տեղաշարժերը հաշվի առնելով, որ մեկ գալոն նավթի գինը հասել է անցյալ տարվա ռեկորդային 78,40 դոլարի սահմանը: Նոր կնքված պայմանագրերը նույնիսկ 100 դոլար են նշում մեկ բարելի դիմաց: Սա խոսում է այն մասին, թե այդ բնագավառի ներքին խոհանոցում աշխատողները դեռ ինչ նոր անակնկալներ կարող են մատուցել հետագայում: Հիշեցնեմ, որ աշխարհի խոշորագույն մակլերական ընկերությունը՝ «Գոլդման Սաքսը» նախատեսել էր, որ մինչեւ 2009 թվականը նավթի մեկ բարելի գինը կգերազանցի 100 դոլարը:

Բայց հարցը սոսկ գնին չի վերաբերում, այլ համաշխարհային տնտեսության վրա ունեցած հետեւանքին: Արհեստավարժ մասնագետները շարունակում են մնալ լավատես այս հարցում: Եթե անցյալ տարվա 78,40 դոլարի սահմանը ճգնաժամ չառաջացրեց, այս տարվանն էլ չի առաջացնի, մտածում են նրանք: Եվ գուցե իրավունք ունեն, քանի որ այսօրվա 100 դոլարը մյուս արտարժույթներում համարյա նույն արժեքն ունի, ինչ անցյալ տարվա 78,40-ը:

Նավթի գները դեռեւս դոլարով են գնահատվում, չնայած երկու տարի առաջվա համեմատությամբ այդ գները 1/3-ով նվազ արժեք ունեն եվրոյով, ֆունտով կամ իենով հաշվարկման դեպքում: Սա նշանակում է, որ նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությունն առանձնապես «չի լողում փողերի մեջ», ինչպես շատերը կարող են ենթադրել: Նրանում ընդգրկվածները սովորաբար ծախսում են այլ, օտար դրամանիշեր, այնպես որ նրանց տեսանկյունից գների ներկա բարձրացումը միայն կարող է փոխհատուցել անցյալի իրենց կորուստները:

Ամերիկացի սպառողներն իրենց զգում են որպես «զոհեր», բայց Միջին Արեւելքում նրանց չեն կարեկցում, քանի որ հավաստացած են, որ Բուշի ներխուժման հետեւանքով Իրաքը դարձել է առավել վտանգավոր մի վայր: Նրանք չեն պատրաստվում ավելի շատ նավթ բաց թողնել «ի երախտագիտություն Բուշի քաղաքականության»: Ինչը հատուկ ուշադրության արժանի է նավթի գների ներկա բարձրացման առնչությամբ, այն է, որ դրանք կապված չեն «ատոկալիպտիկ» ճգնաժամերի հետ, ինչպես աանք 1973 թ. արաբա-իսրայելական պատերազմն էր կամ էլ իրանյան հեղափոխությունը: Դեպի «բարելը 100 դոլար» ճանապարհի 3/4 հատվածը մենք անցել ենք առանց ճգնաժամերի, սոսկ արդյունաբերության նվազման եւ ասիական տնտեսություններում պահանջարկի ավելացման հետեւանքով: Գուցե մնացած ճանապարհն էլ անցնենք առանց ճգնաժամերի: Բայց, ըստ ասեկոսեների, նավթի գների աճը կանգ չի առնելու:

Մտահոգիչն այստեղ պաշարների նվազումն է: Նոր նավթահանքերը փոքր են իրենց չափերով եւ գտնվում են անմատչելի կամ դժվարամատչելի վայրերում: Վերջին անգամ 1970-ական թվականներին էր հայտնաբերվել համեմատաբար մեծ նավթային տարածք Հյուսիսային ծովում: Նավթարդյունաբերության բնագավառում ծովերի հատակում ներկայումս կատարվող շինարարական աշխատանքների թիվը գրեթե հավասար է գոյություն ունեցող տեղանքների քանակին, որը 70 է: Վստահ կարելի է ասել, որ էժան եւ առատ նավթի դարաշրջանն արդեն անվերադարձ անցյալ է դարձել:

ՕՊԵԿ-ի երկրները մի կերպ փորձում են բավարարել պահանջարկը, գինը բարձր պահելով: Միայն Սաուդյան Արաբիան է, որ նոր հնարավորությունների համար ներդրումներ է կատարում: Մյուս վայրերում նավթի արտադրանքը կմնա նույնն առաջիկա տարիների ընթացքում:

Ասիական երկրների պահանջարկն ավելանալու է: Բախտավոր կլինենք, եթե շարունակենք բարելը 100 դոլարով ձեռք բերել: Բայց եթե հանկարծ Դիկ Չեյնին որոշի հարձակվել Իրանի վրա, ապա պատրաստ եղեք վճարելու մինչեւ 200 դոլար:

ԳՈՒԻՆ ԴԱՅԵՐ

Անգլիաբնակ անկախ լրագրող

Մոսկվա-Պետերբուրգ ճեպընթացի վթարն ահաբեկչության հետեւանք է

Նովգորոդի մարզում երեկ «ահաբեկչություն» հոդվածով քրեական գործ է հարուցվել նախօրեին ուշ երեկոյան տեղի ունեցած երկաթուղային աղետի կապակցությամբ: Մոսկվա-Պետերբուրգ գծի թիվ 166 ճեպընթացը Բուրգա-Մալայա Վիշերա ուղեմասում վթարի էր ենթարկվել պայթյունի հետեւանքով: Գնացքի 12 վագոններ դուրս են եկել ռելսերից: Տուժած 60 անձանցից 25-ը տարվել էին հիվանդանոցներ:

ՌԴ գլխավոր դատախազության տվյալներով, ճեպընթացի աղետի պատճառը ինքնաշեն պայթուցիկ ռումբի պայթեցումն է եղել Չյորնայա գետի կամրջից 30 մետր հեռավորության վրա: Պայթյունի տեղում մեկուկես մետր խորությամբ ձագար է գոյացել, հայտնաբերվել են պայթուցիկի լարերը:

ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, վնասված է եղել մոտ 800 մետր երկաթուղային պաստառ: Երեկ Մոսկվա-Պետերբուրգ գծի վրա երթեւեկությունը վերականգնվել է:

Պայթյունը տեղի է ունեցել այն պահին, երբ շարժակազմը նոր անցել է կամրջի վրայով եւ շարժվել է 130 կմ/ժամ արագությամբ: Մեքենավարն արգելակել է, առջեւի վագոնները շրջվել են, բայց հնարավոր է եղել զերծ մնալ մեծ թվով զոհերից:

Ռոուվի հրաժարականը համարում են Բուշի նախագահության ավարտը

ԱՄՆ-ում երկուշաբթի օրը հրաժարական է տվել նախագահ Ջորջ Բուշի գլխավոր խորհրդական Կարլ Ռոուվը, որի խորհուրդների շնորհիվ Բուշը երկու անգամ հաջողության է հասել նախագահական ընտրություններում: Արեւմուտքի լրատվամիջոցները գրեթե միաձայն նշում են, որ պաշտոնապես ծաբան Կոկի Ռոբերտսը NPR ռադիոկայանին տված հարցազրույցում:

Վերլուծաբաններին զարմացնում է ոչ այնքան հրաժարականի բուն փաստը, որքան դրա ժամանակը. լուրը հրապարակվեց ԱՄՆ-ում քաղաքական կյանքի ամառային ընդմիջումից առաջ, երբ Ջորջ Բուշն ինքը պատրաստվում էր մեկնել հանգստի: Ի դեպ, Բուշը երեկ արդեն մեկնել է հանգստանալու իր տեխասյան հայրենակալվածքում:

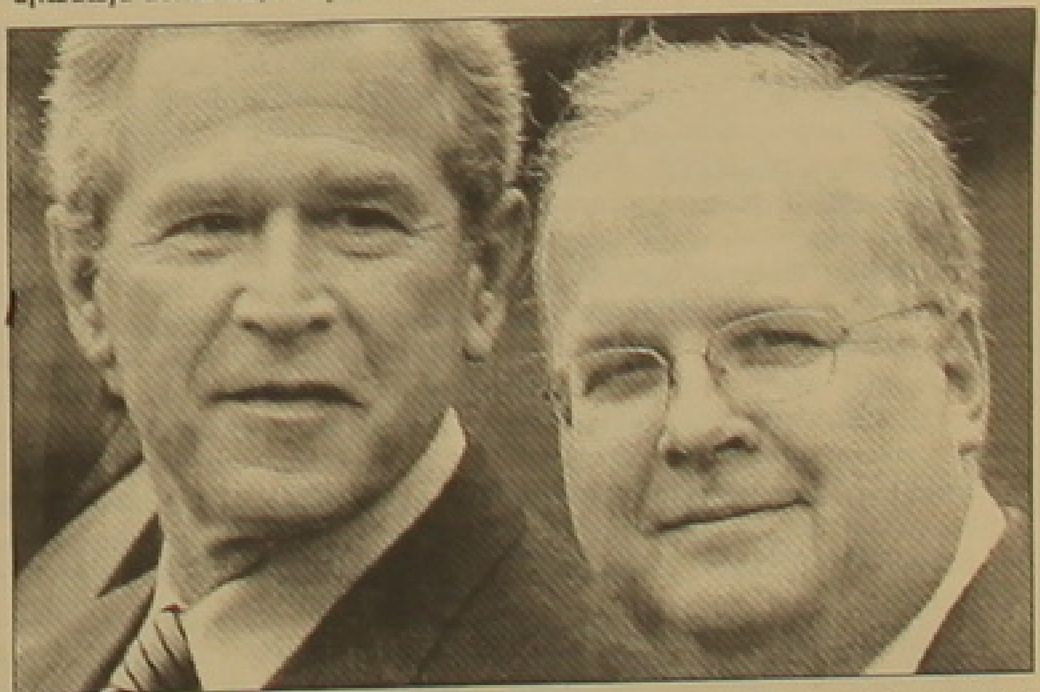

ընտանեկան պատճառներով Ռոուվի տված հրաժարականը մեծ բարդություններ կառաջացնի Ջորջ Բուշի քաղաքական կյանքում:

Այսպես, «Ֆիգարո» թերթը գրում է, որ Կարլ Ռոուվի պաշտոնաթողությունը խորհրդանշում է Բուշի նախագահության ավարտը, որը նրան է պարտական իր հաջողությունների համար: «Թայմսը» հրաժարականի կապակցությամբ արձանագրում է. «Դա փաստորեն նշանակում է Բուշի նախագահական ժամկետի ավարտ ԱՄՆ-ի ներքաղաքական կյանքում»:

Բուշը Ռոուվին համարում է իր նախագահության առաջին վեց տարիների Սպիտակ տանը եւ Կոնգրեսում հանրապետականների գերիշխանության հաստատման ճարտարապետը: Նախագահն ափսոսանք է արտահայտել «վաղեմի եւ թանկագին ընկերոջ» հրաժարականի կապակցությամբ:

Նախագահական աշխատակազմի փոխտնօրեն, Բուշի գլխավոր խորհրդական, նրա ընտրարշավների կազմակերպիչ Ռոուվին դեմոկրատները տարբերաբար մեղադրել են այրված հողի քաղաքականություն վարելու մեջ:

«Ֆիգարո» թերթի տվյալներով, Ռոուվը պաշտոնը թողնելու է օգոստոսի վերջերին: Հրաժարականը համարվում է շրջադարձային պահ: «Դա նշանակում է, որ Ջորջ Բուշի քաղաքական կյանքն ավարտված է, որ նա այլեւս չունի իր ուսուցչի կարիքը», մեկնաբանել է քաղաքական վերլու-

Ռոուվի անունը շաղկապվում է մի շարք աղմկալի պատմությունների հետ: Դեմոկրատները արդեն 2003 թ. նրա հրաժարականն էին պահանջում Վալերի Փլեյմի գործի կապակցությամբ: Ենթադրվում է, որ հենց Ռոուվն է մամուլում բացահայտել ԿՀՎ այդ գաղտնի գործակալի անունը, որպեսզի վարկաբեկի նրա ամուսնուն՝ նախկին դիվանագետ Ջոզեֆ Ուիլսոնին: Վերջինս Բուշի վարչակազմին դատապարտել էր Իրաքում միջուկային զենքի գոյության ստահոդ պատրվակով այդ երկիր ներխուժելու համար:

Անցկացված քննությունից հետո Կարլ Ռոուվին ներկայացված մեղադրանքները հանվեցին, եւ միայն նախագահական աշխատակազմի նախկին պետ Դիկ Չեյնին դատապարտվեց երդմնազանցության համար:

Սակայն Ռոուվի անունը լայնորեն արծարծվում է երկու այլ սկանդալների առնչությամբ: Մեկն արտաքուս քաղաքական պատճառներով 9 դաշնային դատախազների հեռացումն է, մյուսը՝ Սպիտակ տան կողմից հանրապետականների Ազգային հանձնախմբի էլեկտրոնային հասցեների շահադիտական օգտագործումը:

Պ. Բ.

Պար զգացմունքի կատարին

Անցյալ ամռանը Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնում տեղի ունեցավ «Զոր զգացմունքներ» («Forceful Feelings») հայկական բալետախմբի պրեմիերան: Դրա կազմում ընդգրկված են երիտասարդ սերնդի մի քանի պարողներ, որոնք մասնագիտական կրթությունն ստացել են Երեւանի պարարվեստի ուսումնարանում, իսկ ներկայումս բալետի առաջին մենակատարներ են աշխատում Համբուրգի, Մյունխենի եւ Ցյուրիխի պետական թատրոններում: Նրանք են՝ հանրապետության վաստակավոր արտիստ Տիգրան Միքայելյանը, բալետի միջազգային մրցույթների դափնեկիրներ Արսեն Մեհրաբյանը, Վահե Մարտիրոսյանը, Արման Գրիգորյանը: Այն ժամանակ խումբը հանդես եկավ ինչպես դասական խաղացանկով (խաղընկերներն էին մեր թատրոնի մենապարողներ Մարիա Դիվանյանը, Մերի Հովհաննիսյանը եւ Սյուզաննա Փիրումյանը), այնպես էլ մոդեռն բալետային ոճի ծրագրով (տե՛ս իմ հոդվածը «Ազգի» 2006 թ. օգոստոսի 31-ի համարում):

Մեկ տարի անց խումբը եկել է ընդլայնված կազմով, որտեղ ընդգրկված են արդեն 35 տարի Ջոն Նոյմայերի կողմից ղեկավարվող Համբուրգի թատրոնի բալետի առաջատար մենակատարները: Հայաստանի մշակույթի նախարարության աջակցությամբ օպերային թատրոնում այս անգամ պրոդյուսեր Ռոբերտ Ջանիբեկյանի (մենեջեր Արթուր Հակոբյան) կազմակերպած «Forceful Feelings and Comrades»-ի երկու երեկոները հաստատեցին, որ հայ պարողների ներկայիս սերունդը ի վիճակի է ըստ արժանվույն մրցակցել բազմաթիվ միջազգային գործընկերների հետ:

Ավելին: Պահպանելով տեխնիկական բարձր ստանդարտը, հայ վարպետները իրենց պարին հաղորդեցին անմիջականություն եւ զգացմունքների ազատություն, հուզական ապրումների սրություն, որոնք նրանց արվեստը դարձնում են խիստ անհատականացված եւ ներքուստ անկախ: Հավանաբար սա մեկն է այն պատճառներից, որոնք բացատրում են սեփական պարային ներկայացումներ ստեղծելու «Forceful Feelings»-ի որոշ մասնակիցների (Ա. Մեհրաբյանի եւ Սան Ֆրանցիսկոյի բալետի այս անգամ, ավա՜ղ, չեկած մենակատար Դավիթ Կարապետյանի) ձգտումը: Ինչ վերաբերում է խմբի ընկերներին («comrades»), այս ամռանը մենք հնարավորություն ունեցանք ծանոթանալու չեխ երկվորյակ եղբայրներ Իրժի եւ Օտտո Բուբենիչեկների նախանձելի արտիստական պրոֆեսիոնալիզմին: Առաջինը հայտնի է նաեւ որպես պարուսույց, երկրորդը՝ նաեւ որպես կոմպոզիտոր, որի վկայությունը Երեւանում ցուցադրված «Անհասանելի բնագավառ» բալետային դիվերտիսմենտն է:

Եվ հասկանալի է, որ ներկայիս պարուսույցները ոչ միայն բալետ են բեմադրում, այլեւ միաժամանակ բեմանկարիչներ են, հագուստների ու լույսի ձեւավորողներ. լույսը արդի բեմարվեստի կարեւոր մասն է:

«Անհասանելի բնագավառ» բալետում Իրժի Բուբենիչեկի խորեոգրաֆիան, որտեղ արական կազմին միացել են Համբուրգի թատրոնի մենապարուհիներ Պատրիսիա Տիչին (Ավստրիա), Յուկա Օիշին (Ճապոնիա) եւ Ստեֆանի Մինլերը (Կանադա-Անգլիա), հանդիսանում էր «Forceful Feelings»-ի պարային բառապաշարի ծրագրային պլատֆորմը: Դրանց հիմքում ընկած է միտքն ու զգացմունքը խտացնող պլաստիկ ձեւերի արտահայտչականությունը: Այս կապակցությամբ պարային լեզուն հագեցված է մնջախաղային եւ քանդակային բնույթի շարժումներով ու դիրքերով, որոնք արտահայտում են որոշակի հուզական տրամադրություն՝ ուրախություն, գնծություն, տառապանք, ցավ, բողոք եւ այլն:

Այսպես, շատ տպավորիչ էր դիվերտիսմենտի առաջին համարը, որտեղ միջանցիկ թեման՝ զգացմունքների ներդաշնակությունն «անհասանելի բնագավառ» դարձնող սիրո եւ ատելության անբաժանելիությունը, մարմնավորվել է յուրօրինակ բեմահարդարման մեջ: Պարային զույգի (Պ. Տիչի եւ Ա. Մեհրաբյան) շարժման արդյունքում բեմի ամբողջ տարածքում տարբեր ձեւերով հարդարվող հսկայական ու լայն գործվածքները խորհրդանշում էին մարդու բանականությանը չենթարկվող զգացմունքների տարերքը:

Բոլոր ինը մասնակիցների ներդաշնակությունն ու ճշգրտությունը «Անհասանելի բնագավառ» բալետի կատարումը դարձրին «Forceful Feelings and Comrades»-ի յուրօրինակ այցեքարտը: Իսկ Կ. Օրֆի «Կարմինա Բուրանա» կանտատի երաժշտության հիման վրա նրանց բեմադրած երեկոյի եզրափակիչ համարը փայլուն կերպով ցուցադրեց դասական եւ ժամանակակից խաղացանկում հավասարապես ուժեղ հայ պարողների ռիթմիկ էներգիան:

Երեկոյի առաջին բաժինն իրենից ներկայացնում էր տարաբնույթ պարային տեսարանների շարք: Ինչից չորսը կապված էր հայկական թեմատիկայի հետ: Առաջինը «Լարի ձայնն» է («Sound of String») Սայաթ-Նովայի երաժշտության հիման վրա եւ Արսեն Մեհրաբյանի բեմադրությամբ ու դրամատիկ կատարմամբ: Երկրորդը դարձյալ նրա «Ծիրանի ծառ» («Apricot Tree») հետաքրքրական բեմադրությունն է ըստ Կոմիտասի երաժշտության: Այն արտահայտիչ կերպով եւ հղկվածությամբ կատարեցին Տիգրան Միքայելյանը, Արսեն Մեհրաբյանը, Արման Գրիգորյանը եւ Վահե Մարտիրոսյանը:

Իրենց ոճական բառապաշարով զանազանվում էին մյուս երկու հայկական համարները՝ «Սիրեցի, յարս տարան» («Lost Love») ժողովրդական երգը հանրապետության ժող. արտիստ Նորայր Մեհրաբյանի բեմադրությամբ, Պատրիսիա Տիչիի հրաշալի, զարմանալիորեն ազգային ոգով կատարմամբ եւ «Արշիլ Գորկի: Վերջին նամակ» («Arshil Gorki. The last letter») ծավալուն կոմպոզիցիան Ա. Մեհրաբյանի բեմադրությամբ, էկրանին երեւացող Ատոմ Եգոյանի հայտնի ֆիլմի լուսաբանիչ դրվագներով: Պարում էր ինքը՝ Մեհրաբյանը նրբագեղ եւ ճկուն Յուկա Օիշիի հետ, դահլիճում չթողնելով անտարբերների. դրան նպաստեց նաեւ հայկական շարականների վրա հիմնված Ալան Հովհաննեսի երաժշտությունը:

Մյուս բալետային տեսարանների մեջ, որտեղ հայ պարողների հետ մեկտեղ իրենց վարպետությամբ փայլեցին Բուբենիչեկ եղբայրները Ու. Մերտենսի մշակած սպիրիչուելի (պարուսույց Կ. Բրումաչոն) վրա հիմնված «Անսանձներում» («Les Indomptés») եւ Մ. Հասանյանի եւ Արվո Պյարտի երաժշտության վրա հիմնված «Զգացմունքների կալանավորներում» («Prisoners of Feelings») (պարուսույց Ի. Բուբենիչեկ), հատկապես նշենք երկու կոմպոզիցիա: Դրանք են խմբի անցյալ տարվա հյուրախաղերից ծանոթ «Վերջույթների թեորեմը» («Limbs Theorem») ըստ Կ. Վիլեմսի երաժշտության (պարուսույց Ուիլյամ Ֆորսայթ) եւ «Կազիմիրի գույները» («Kazimir Colours») ըստ Դ. Շոստակովիչի երաժշտության, իտալացի երիտասարդ պարուսույց Մաուրո Բիգոնցետտիի բեմադրությամբ (Թուրինի թատրոնում այդ կոմպոզիցիան նախատեսված է պարային զույգի համար):

Այդ մենապարային կոմպոզիցիաներում հանդես եկած Տիգրան Միքայելյանը (ի դեպ, վերջերս նա ճանաչվեց Բավարիայի «Տարվա լավագույն արտիստ») եւ Արման Գրիգորյանը դրսեւորեցին ոչ միայն խորեոգրաֆիկ գծերի վիրտուոզություն, այլեւ բնածին երաժշտականություն: Երաժշտությամբ ծնված նրանց շարժումները ստացան անհատական իմպրովիզացիա: Ոգու ուժով հմայեց 22-ամյա Ա. Գրիգորյանը՝ ամենաերիտասարդ պարողը: Նրա, ինչպես նաեւ խմբի իր գործընկերների համար երաժշտությունը բեմական շարժման, ժեստի, պլաստիկայի գլխավոր աղբյուրն է:

Ուզում եմ հիշեցնել Ջոն Նոյմայերի խոսքերը, որի գաղափարները հաջողությամբ զարգացնում են «Forceful Feelings and Comrades»-ի մենակատարները: Պարի մեջ արվեստի եւ կյանքի փիլիսոփայական արմատը փնտրող ժամանակակից խոշորագույն պարուսույցը նշում էր. «Երաժշտության եւ շարժման միջեւ ծագում են լարման նոր դաշտեր. պարային, հուզական եւ նույնիսկ մարդկային»: Երիտասարդ եւ տաղանդավոր խմբի համար վարպետի այդ միտքը կարող է արտիստական կատարելագործման ուղեցույց ծառայել:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր

ՆՈՐԱ ԱՐՄԱՆԻՆ ՆՈՐ ԴԵՐՈՒՄ

Արմանին Փինտերի «Սիրեկանում»

«Մեծապես երջանիկ եմ, որ երկու լեզուներով հանդես եմ գալիս 2005 թվականի Նոբելյան մրցանակակիր Հարոլդ Փինտերի այս սքանչելի, հրապուրիչ եւ սրամիտ պիեսում: Փինտերը միշտ էլ ճնշվածներին պաշտպանել է, նեցուկ է կանգնել հայերին: Նրա մարդասիրական գաղափարները խիստ ողջունելի են համաշխարհային գրականության մերօրյա ճնշող հոսանքների մթնոլորտում», գրում է տաղանդավոր դերասանուհի Նորա Արմանին, որն ըստ ստացված հաղորդագրության հուլիսի 29-ից Գլենդեյլի «Լունա» թատրոնում հանդես է գալիս աշխարհահռչակ հեղինակի «Սիրեկանը» պիեսում:

Նրա կողքին Արամազդ Ստեփանյանն է: Պիեսը բեմադրության են պատրաստել Գաբրիել Օ'Սուլիվանը եւ Արամազդ Ստեփանյանը: Ներկայացումները, որոնք հայերեն եւ անգլերեն տարբերակներով են մատուցվում հանդիսատեսին, տեւելու են մինչեւ օգոստոսի 16-ը: Առաջին արձագանքները շատ դրական են: Ահա դրանցից մեկը. «Նրանք կարողանում են այդ երկու քմահաճ կերպարներին կյանքի կոչել: Արմանին մեկ ամոթխած է, մեկ սառը, եւ մեկ էլ չափազանց հրապուրիչ: Ստեփանյանը՝ մերթ չարությամբ մխացող, մերթ սպառնալից, եւ երբեմն էլ նուրբ ու հանդիսավոր: Նրանց սիրահետումները, սրամիտ երկխոսությունները ուղղակի ցնցող են»: (Ռիվյու պլեյզ)

Հ. Ա.

Բոստոնի համալսարանի հայ պրոֆեսորի ֆիլմը ներկայացվեց բնության թանգարանում

Բնության պետական թանգարանում երեկ ներկայացվեց Բոստոնի Թաֆթս համալսարանի հայ արվեստի, մշակույթի եւ ճարտարապետության ամբիոնի վարիչ Լյուսի Տեր-Մանուելյանի «Քրիստոնեության կորսված արժեքները» ֆիլմը, որը ցուցադրվել է ամերիկյան 58 մասնավոր հեռուստաընկերություններով: Հայկական մշակույթի, պատմության, ճարտարապետության եւ հուշարձանների մասին պրոֆեսոր Լյուսի Տեր-Մանուելյանը դասախոսություններ է կարդացել անգամ Ամերիկայի խաղաղապահ կորպուսի ջոկատների համար: Պրոֆեսոր Լյուսի Տեր-Մանուելյանը դրամաշնորհ է շահել եւ այդ գումարով վերակառուցել 5 եկեղեցիներ:

Ֆիլմի ներկայացումից առաջ պրոֆեսորը նշեց, որ հայերը մեծ դերակատարություն են ունեցել համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ:

Եռօրյա այցով Հայաստան ժամանած պրոֆեսորն այդպես էլ չկարողացավ իր պատրաստած դասախոսությունը տեղ հասցնել, քանի որ ամբողջ հանդիպումն անգլերեն լեզվով էր, իսկ հայերեն թարգմանության մասին էլ հանդիպման կազմակերպիչները չէին հոգացել:

Գ. Գ.

Երբ փայտը խոսում է

Երեկ «Նարեկացի» արվեստի կենտրոնում բացվեց Սուսաննա Օհանյանի փայտի փորագրությունների երրորդ անհատական ցուցահանդեսը: Այդ միջոցառմանն արվեստագետը ներկայացրել էր 50 կոմպոզիցիա: «Քանդակներն ստեղծվում են ինքնաբերաբար, պահի ազդեցության տակ: Աշխատում եմ առանց գծագրերի: Փորձում եմ քանդակների միջոցով ակնդիրին պատմել իմ հույզերի, սիրո ու ատելության մասին: Ինձ հոգեհարազատ է գյուղական թեման: Սակայն վերջին շրջանում ստեղծագործում եմ նաեւ հոգեւոր թեմաներով, քանդակում եմ խաչքարեր»:

Բացի վերը նշված թեմաներից Ս. Օհանյանն ունի կնոջ եւ եղնիկներին նվիրված շարքեր: Սուսաննան նշում է, որ կնոջ գեղեցկությունն ու հմայքը յուրօրինակ շունչ եւ հոգի են տալիս փայտին: Կարծես այն դարձել է կնոջ նման փխրուն ու զգացմունքային:

2005 թ.-ին արվեստագետի «Հորովել» քանդակը Երեւանում կայացած «Եղեգան փող» փառատոնում գրավել է առաջին տեղը, արժանացել համահայկական առաջին կարգի դիպլոմի:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

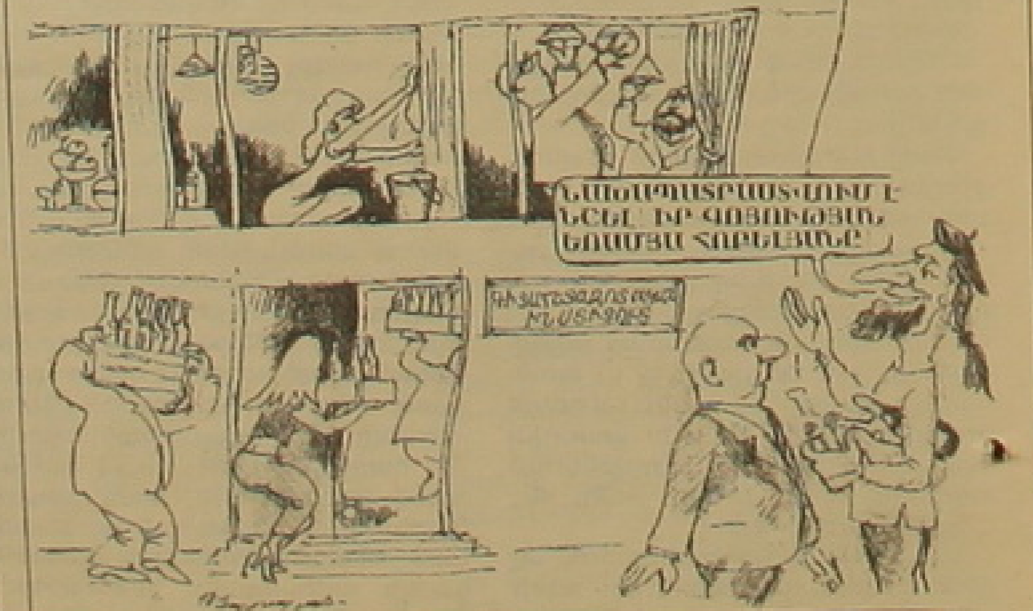

ԱԶԳ Մարզական

Վախթանգ Դարչինյանը ռինգ դուրս կգա հոկտեմբերին

Թեթեւագույն քաշում IBF-ի վարկանիշով աշխարհի նախկին չեմպիոն Վախթանգ Դարչինյանը ծրագրել է ավելի բարձր՝ առաջին թեթեւագույն քաշում իր անդրանիկ մենամարտն անցկացնել հոկտեմբերին: Այն տեղի կունենա ավստրալիական Սիդնեյ քաղաքում, որտեղ ներկայումս բնակվում է հայ բռնցքամարտիկը: Առայժմ նրա մրցակիցն այդ մենամարտում պաշտոնապես դեռ չի հաստատվել: Թեկնածուները երկուսն են՝ 18-ամյա ֆիլիպինցի բռնցքամարտիկներ Էդեն Սոնսոնը եւ Ալեքս Բանալը: Սիդնեյում կայանալիք մենամարտում բռնցքամարտիկները կվիճարկեն IBO-ի վարկանիշով առաջին թեթեւագույն քաշում աշխարհի չեմպիոնի թափուր տիտղոսը:

«Ցանկանում եմ Սիդնեյում տեղի մարզասերների համար շոու կազմակերպել: Իմ ամերիկացի պրոմոութեր Գերի Շոուն ցանկանում է իմ հաջորդ հանդիպումը կազմակերպել դեկտեմբերին, այնպես որ հոկտեմբերին մենամարտելուց հետո բավական ժամանակ կունենամ նոր մենամարտին նախապատրաստվելու համար», հայտարարել է Վախթանգ Դարչինյանը:

Ինչպես հայտնի է, անցած ամիս Վախթանգը պրոֆեսիոնալ ռինգում առաջին պարտությունը կրեց՝ զիջելով ֆիլիպինցի Նոնիտո Դոներին եւ զրկվեց IBF-ի վարկանիշով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսից: Դարչինյանն, իհարկե, ձգտելու է ռեւանշի հասնել Դոների նկատմամբ եւ հետ վերադարձնել չեմպիոնական գոտին: Այդ մասին նա հայտարարել էր դեռեւ մենամարտից հետո: Սակայն մինչեւ Դոների հետ հանդիպումը հայ բռնցքամարտիկը մտադիր է քաշային նոր կարգում 2-3 մենամարտ անցկացնել:

Բեքհեմն ազատվեց կապանքներից

Դեյվիդ Բեքհեմը վերջապես հնարավորություն ստացավ իրականացնել երազանքը՝ մորուք պահել: Բանն այն է, որ հանրահայտ ֆուտբոլիստը պայմանագիր էր կնքել Gillette ֆիրմայի հետ, որի համաձայն պարտավոր էր մշտապես մաքուր սափրված լինել: Եվ ահա Բեքհեմի պայմանագրի ժամկետը Gillette-ի հետ ավարտվել է, եւ նա կարող է փոխել արտաքինը: Ճիշտ է, ֆիրման 3 մլն ֆունտ ստեռլինգի նոր պայմանագիր էր առաջարկել, սակայն Բեքհեմը հրաժարվել էր: Գուցե արտաքին տեսքն ավելի կարեւո՞ր է փողից: Կամ գուցե Բեքհեմին պայմանագրի ֆինանսական պայմանները չե՛ն բավարարել:

Ինչեւէ, այժմ Բեքհեմը կարող է հանգիստ մորուք աճեցնել: Ի դեպ, օրերս նա պայմանագիր է կնքել հեռուստաընկերություններից մեկի հետ եւ նկարահանվելու է շոու ծրագրում, որը նվիրված է լինելու նրա ԱՄՆ տեղափոխվելուն: Բրիտանական 5-րդ ալիքը կցուցադրի Անգլիայի հավաքականի անդամ Բեքհեմի ԱՄՆ տեղափոխման հետ կապված բոլոր իրադարձությունները, ինչպես նաեւ նրա ելույթները «Լոս Անջելես Գելեքսիում»: Հուսախաբություն Բեքհեմի երկրպագուների՝ ծրագիրն ամեն օր եթեր կհեռարձակվի: «Լոս Անջելես Գելեքսիում» յուրաքանչյուր խաղից հետո Բեքհեմը եթերում հանգամանորեն կվերլուծի հանդիպումը:

«Բեքհեմի» ընդգրկումը «Լոս Անջելես Գելեքսիում» մեծապես նպաստել է ամերիկյան ֆուտբոլային լիգայի նկատմամբ հետաքրքրության աճին նաեւ ԱՄՆ-ի սահմաններից դուրս: Մինչ օրս հեռուստադիտողները ո՛չ հնարավորություն ունեին, ո՛չ էլ ցանկություն հետեւելու ամերիկյան լիգայի հանդիպումներին: Շնորհիվ մեր հաղորդման՝ նման հնարավորություն է ստեղծվում», նշել է հաղորդման պրոդյուսեր Ռոբ Մեսին:

World Soccer-ն անվանում է լավագույններին

Հանրահայտ World Soccer ամսագրի փորձագետների կարծիքով՝ 1970 թ. աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճած Բրազիլիայի հավաքականը ճանաչվել է ֆուտբոլի պատմության մեջ լավագույն ընտրանին: Երկրորդ տեղում 1953 թ. Հունգարիայի ընտրանին է: 3-րդ հորիզոնականը զբաղեցրել է տոտալ ֆուտբոլի վառ ներկայացուցիչ 1974 թ. Հոլանդիայի հավաքականը, որի կազմում փայլում էր Յոհան Կրոյֆը:

Ֆուտբոլի պատմության մեջ լավագույն գոլը համարվել է 1986 թ. աշխարհի առաջնության քառորդեզրափակիչում Անգլիայի հավաքականի դարպասը Դիեգո Մարադոնայի խփած գնդակը: Երկրորդ տեղում Մարկո վան Բաստենի խփած գոլն է Ռինաս Դասաեւի դարպասը, 1988 թ. Եվրոպայի առաջնությունում: Երրորդ հորիզոնականը զբաղեցրել է Զինեդին Զիդանը, որը 2002 թ. Չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ խաղում գրավել էր «Բայերի» դարպասը:

Ամսագրի փորձագետների համոզմամբ՝ ֆուտբոլի պատմության մեջ լավագույն խաղը 1970 թ. Մեքսիկայում կայացած աշխարհի առաջնության կիսաեզրափակիչ հանդիպումն էր Իտալիայի եւ ԳՖՀ հավաքականների միջեւ: Այդ խաղում իտալացիները լրացուցիչ ժամանակում հաղթել էին 4-3 հաշվով: Երկրորդն է ճանաչվել 2005 թ. Չեմպիոնների լիգայի «Լիվերպուլ»-«Միլան» եզրափակիչ հանդիպումը, որում անգլիացիները հաղթել էին 11մ հարվածաշարում: Երրորդ տեղում Չեմպիոնների գավաթի 1960 թ. «Ռեալ»-«Այնտրախտ» հանդիպումն է, որում իսպանացիները հաղթել էին 7-3 հաշվով:

Զիդանը կխաղա Բեքհեմի հետ

Ֆուտբոլի Եվրոպայի եւ աշխարհի նախկին չեմպիոն, Ֆրանսիայի հավաքականի նախկին ավագ Զինեդին Զիդանը, որ անցած տարի հրաժեշտ էր տվել մեծ ֆուտբոլին, կրկին խաղադաշտ դուրս կգա: Նա ավստրալական «Սիդնեյ» թիմի կազմում կմասնակցի նոյեմբերի 27-ին «Լոս Անջելես Գելեքսիի» հետ կայանալիք բարեգործական խաղին: Այդ հանդիպմանը մասնակցելու համար Զիդանը մոտ 250 հազար դոլար կստանա: Գումարը կփոխանցվի Զիդանի բարեգործական հիմնադրամին:

Այսպիսով, Մադրիդի «Ռեալի» նախկին ֆուտբոլիստներ Զինեդին Զիդանն ու Դեյվիդ Բեքհեմը, որոնք ժամանակին խաղընկերներ են եղել, խաղադաշտում կմրցեն միմյանց հետ: Նախատեսվում է այդ խաղից ստացված ողջ հասույթը փոխանցել բարեգործական հիմնադրամին:

Ռոնալդինյոն «Միլանո՞ւմ»

Բրազիլացի Ռոնալդինյոյի շուրջ կրքերը չեն հանդարտվում: Նրան իր շարքերում է ուզում ընդգրկել իտալական «Միլանը», որը «Բարսելոնին» առաջարկել է 60 մլն եվրո: Սակայն իսպանական ակումբը մերժել է այդ առաջարկը, ինչպես որ մինչ այդ էր վարվել այլ ակումբներից ստացված առաջարկությունների նկատմամբ: Սակայն ըստ իտալական լրատվամիջոցների, «Միլանի» սեփականատեր Սիլվիո Բեռլուսկոնին, որ վաղուց է երազում Ռոնալդինյոյին տեսնել իր թիմի կազմում, համաձայնություն է ձեռք բերել «Բարսելոնի» նախագահ Ժոան Լապորտայի հետ բրազիլացի ֆուտբոլիստին հաջորդ տարվա ամռանը ձեռքբերելու հարցում:

«Դոն Բալոնի» դափնեկիրը «Շերիֆն» է

Մոլդովայի չեմպիոն Տիրասպոլի «Շերիֆը» դարձավ իսպանական հանրահայտ «Դոն Բալոն» թերթի սահմանած մրցանակի դափնեկիր: Մրցանակը հանձնվում է այն թիմին, որն ազգային առաջնության ընթացքում անպարտելի է մնում: Ավարտված առաջնությունում «Շերիֆը» կրկին նվաճելով չեմպիոնի տիտղոսը՝ 36 հանդիպումներում այդպես էլ չպարտվեց՝ տոնելով 28 հաղթանակ, 8 խաղ ավարտելով ոչ-ոքի:

«Շերիֆին» պատվավոր մրցանակը հանձնվեց Անդոռրա լա Վելյայում, տեղի «Ռեյնջերսի» հետ Չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլի հանդիպումից առաջ: Նախկինում մրցանակի դափնեկիրներ էին դարձել Բելգրադի «Պարտիզանը» եւ Կիպրոսի «Ապոլոնը»:

ԱՆԳԼԻԱ

Պրեմիեր լիգայի 50 ամենաանհաջող տրանսֆերները

Բրիտանական The Times թերթը կազմել է 1992 թ. սկսած Պրեմիեր լիգայի ակումբների 50 ամենաանհաջող տրանսֆերների ցանկը: Ամենաանհաջողն է ճանաչվել 2005 թ. «Ուդինեզեի» կենտրոնական պաշտպան Պեր Կրոլդրուպի տեղափոխությունն անգլիական «Էվերտոն»: Վերջինս նրա համար 5 մլն ֆունտ ստեռլինգ էր վճարել: Սակայն պաշտպանը չկարողացավ ամրապնդվել թիմի կազմում՝ մասնակցելով ընդամենը մեկ խաղի:

7-րդ տեղում է Կիեւի «Դինամոյից» «Տոտենհեմ» Սերգեյ Ռեբրովի տրանսֆերը 11,5 մլն ֆունտ ստեռլինգի դիմաց: 26-րդն է համարվել Անդրեյ Շեւչենկոյի տեղափոխումը «Միլանից» «Չելսի» 30,8 մլն ֆունտ ստեռլինգի դիմաց: 40-րդ տեղում Մայքլ Օուենի տրանսֆերն է (16 մլն) «Ռեալից» «Նյուքասլ»:

ՇԱԽՄԱՏ

Աշոտ Անաստասյանն առաջատարների թվում է

Աբու Դաբիում մեկնարկել է շախմատի 17-րդ փառատոնը, որի 70 մասնակիցների թվում են հայաստանցի գրոսմայստերներ Աշոտ Անաստասյանն ու Կարեն Ասրյանը, ինչպես նաեւ լիբանանահայ Քնարիկ Մուրադյանը: Մրցաշարը բավական ուժեղ կազմ ունի: Մասնակից 6 գրոսմայստերների անհատական վարկանիշը 2600-ից բարձր է: Ամենաբարձր վարկանիշն ունի ուկրաինացի Եվգենի Միրոշնիչենկոն (2671): Նրան հաջորդում են վրաց շախմատիստներ Բայադուր Ջոբավան (2644) եւ Լեւան Պանցուլայան (2611), իրանցի Էհսան Գաեմը (2610), Կարեն Ասրյանը (2608) եւ բելառուսցի Ալեքսեյ Ալեքսանդրովը (2605): Իր վարկանիշով (2555) 10-րդն է Աշոտ Անաստասյանը:

Մրցաշարում կայացել է 2 տուր, որն ի հայտ է բերել առաջատարներին: Երկուական միավորով աղյուսակը գլխավորում են Աշոտ Անաստասյանը, Էլշան Մորադիաբադին, Ալոյզիչե Յանկովիչը, Բասեմ Ամինը, Ջոտաբ Ստուրուան, Էնամալ Հուսեյնը, Լեւոն Պանցուլայան եւ Սուքրա Գանգուլին:

Մեկնարկային տուրում Անաստասյանի մրցակից Մուսա Օսմանը չներկայացավ մրցախաղին եւ հայ շախմատիստին հաղթանակ գրանցվեց: Երկրորդ տուրում Անաստասյանը սեւերով պարտության մատնեց Միխայիլ Իվանովին: Կարեն Ասրյանը 2 պարտիաներն էլ ավարտել է ոչ-ոքի: Մեկնարկային տուրում նա միավորը կիսեց Ֆարհադ Սաբիրովի հետ պարտիայում, իսկ հաջորդ տուրում ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը Վենկատեշի հետ:

Առայժմ անհաջող է մեկնարկել լիբանանահայ Քնարիկ Մուրադյանը: Առաջին տուրում նա սեւերով ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը Հանձար Օդեհի հետ, իսկ ահա 2-րդ տուրում սպիտակներով պարտվեց Սարհան Գուլիեւին: Երրորդ տուրում Անաստասյանը սպիտակներով խաղալու է Հուսեյնի հետ, Ասրյանը սեւերով՝ Սեթուրամանի հետ:

«Պոլիտեխնիկի» հաջող մեկնարկը

Ֆուտզալի Հայաստանի չեմպիոն «Պոլիտեխնիկը» հաջող է մեկնարկել ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 2007/08 թթ. խաղարկությունում: Նախնական փուլի մասնակից 22 թիմերը բաժանվել են 6 խմբի, որոնց հաղթողներն էլ կշարունակեն պայքարը հաջորդ փուլում: «Պոլիտեխնիկն» ընդգրկվել է «D» խմբում, որտեղ նրա մրցակիցներն են մրցաշարի կազմակերպիչ ավստրիական «Ստելա Ռոսան», իռլանդական «Շեմրոկ Ռովերսը» եւ շոտլանդական «Սանթոսը»:

Առաջին խաղում օգոստոսի 12-ին Վիեննայում «Պոլիտեխնիկը» ուժերը չափեց «Շեմրոկ Ռովերսի» հետ եւ հաղթեց 3-2 հաշվով: 7-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Գեղամ Եղիազարյանը: Մեկ րոպե անց Մարկ Լենգտրին վերականգնեց հավասարակշռությունը: Սակայն «Պոլիտեխնիկից» ընդամենը մեկ րոպե պահանջվեց հաշվի մեջ կրկին առաջ անցնելու համար: Դարձյալ աչքի ընկավ Եղիազարյանը: Այնուհետեւ թիմերը մեկական գնդակ փոխանակեցին: Մեր թիմից գոլը խփեց Տիգրան Պետրոսյանը:

Հաջորդ օրը մեր չեմպիոնը մեծ վերելքով անցկացրեց հանդիպումը «Սանթոսի» հետ եւ հաղթեց 8-2 հաշվով: Հաջորդ փուլի ուղեգրի հարցը կվճռվի այսօր, «Պոլիտեխնիկ»-«Ստելա Ռոսա» վճռորոշ մրցախաղում: Ավստրիայի չեմպիոնն էլ երկու հաղթանակ է տոնել («Սանթոս»՝ 6-1, «Շեմրոկ Ռովերս»՝ 5-1), սակայն խփած եւ բաց թողած գնդակների ավելի լավ տարբերության շնորհիվ գլխավորում է «D» խմբի աղյուսակը: Այնպես որ, «Պոլիտեխնիկին» հաջորդ փուլ մտնելու համար անհրաժեշտ է հաղթել մրցակցին:

Ֆիդել Կաստրոն սպառնում է արգելել կուբացի բռնցքամարտիկների մասնակցությունը մրցումներին

Կուբայի առաջնորդ Ֆիդել Կաստրոն հնարավոր է, որ արգելի երկրի բռնցքամարտի հավաքականին մասնակցելու միջազգային խոշոր մրցաշարերին, այդ թվում նաեւ այս տարվա աշնանը Չիկագոյում կայանալիք աշխարհի առաջնությանը եւ 2008 թ. Պեկինի ամառային օլիմպիական խաղերին: Պատճառը կուբացի բռնցքամարտիկների փախուստն է:

Հիշեցնենք, որ վերջերս Բրազիլիայում կայացած Պանամերիկյան խաղերի ժամանակ կուբացի երկու բռնցքամարտիկներ՝ Գիլյերմո Ռիգոնդոն եւ Էրիսլանդի Լարան փախուստի էին դիմել հավաքականի ճամբարից: Ճիշտ է, հետագայում նրանք ձերբակալվել էին բրազիլական ոստիկանության կողմից եւ վերադարձվել էին հայրենիք: Ինչպես տեղեկացրել է գերմանացի պրոմոութեր Ահմեդ Օները, կուբացի բռնցքամարտիկները նրա հետ պայմանագիր էին կնքել ու մտադիր էին ժամանել Գերմանիա եւ միանալ հավաքականի իրենց նախկին երեք անդամներին՝ Յան Բարտելեմիին, Օդլանյեր Սոլիսին եւ Յուրիորկիս Գամբոային, որոնք ինքնակամ հեռացել էին Կուբայից այս տարվա սկզբին:

Ռիգոնդոն եւ Լարան թեեւ հայրենիքում չպատժվեցին, սակայն Ֆիդել Կաստրոյի կարծիքով նրանք դավաճաններ են եւ նման են այն զինվորներին, որոնք մարտի դաշտից փախչում են: Բնականաբար, այդ երկու բռնցքամարտիկների համար հավաքականի դռները փակ են: «Գրանմա» թերթին տված հարցազրույցում Ֆիդել Կաստրոն նշել է, որ այժմ Կուբայի մարզական ղեկավարները քննարկում են բռնցքամարտիկների՝ մրցումներին մասնակցության հարցը: Դիտարկվում է մի քանի տարբերակ. հավաքականի կազմի փոփոխումից ընդհուպ մրցումներից հրաժարվելը, չնայած այդ դեպքում հավաքականին սպառնում են դրամական եւ այլ պատժամիջոցներ: «Կուբան չի պատրաստվում զոհաբերել իր հպարտությունը կամ համոզմունքները հանուն օլիմպիական պարգեւների: Մեր մարզիկների բարոյականությունն ու հայրենասիրությունը վեր են ցանկացած տիտղոսներից», հայտարարել է Ֆիդել Կաստրոն:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Լիբանանի «լրացուցիչ» ընտրություններում փորձեցին ձախողության համար «քավության նոխազ» դարձնել... հայերին

Լիբանանում, ինչպես միշտ, խորհրդարանի թափուր մնացած (սպանության պատճառով) պատգամավորական աթոռների համար վերջին լրացուցիչ ընտրությունները հանգեցին քաղաքական մեծ փոթորիկի... Այս անգամ էլ «քավության նոխազ» փորձեցին դարձնել հայկական համայնքի ընտրողներին, այն էլ, ինչպես 1978-79 թթ.-ին, հանրապետության նախկին նախագահ, «Ֆալանժիստ» կուսակցության (հիմնված 1936 թ-ին Իսպանիայի «Ֆրանկոյական»-ֆաշիստական կուսակցության «կրկնօրինակով») ղեկավար՝ Ամին Ժեմայելի եւ կողմնակիցների կողմից: Մեթնի (Լեռնալիբանան) շրջանի համար ներկայացած մյուս թեկնածուն՝ Քեմիլ Խուրին հաղթեց: Վերջինս հանդես էր գալիս գեներալ Միշել Աունի ընտրացանկից, որը նաեւ քաղաքական ուղղակի թե «անուղղակի» դաշնակիցն է Հ.Յ.Դաշնակցությանը եւ «Հզբալլահ»-ին՝ ընդդեմ վարչապետ Ֆուադ Սենիորայի եւ խորհրդարանական մեծամասնության ղեկավար Սաադ Հարիրիի: Ընտրություններում պարտված Ամին Ժեմայելը, որը հանդես էր գալիս վերջիններիս ընտրացանկով, որպես «թույլ օղակ» ամբաստանեց հայերին՝ «ընտրությունները կեղծելու» եւ Լիբանանին ու քրիստոնյա-մարոնիթ «իշխող» համակարգին անհավատարիմ լինելու մեջ... Հենց այսպիսի հայտարարությունների ու ռազմական ուժի փորձարկման համար 1978-ին եւ 1979 թթ.-ին, զինյալ ահավոր բախումներ տեղի ունեցան հայերի ու «Ֆալանժիստ»-«Լիբանանյան ուժերի» միջեւ, որոնց այն ժամանակ հակադարձեց նույնիսկ խորհրդային Հայաստանը, Երեւանում տեղի ունեցած ժողովրդային ցույցով... Իսկ այս անգամ, համընդհանուր ցասման ալիքը ստիպեց Ամին Ժեմայելին բարձրանալ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության Բիքֆայայի ամառային նստավայր ու ներողություն խնդրել կաթողիկոս Արամ Ա-ից՝ (որը «պատասխան» ելույթով հանդես էր եկել զանգվածային լրատվության միջոցներին շնորհված ասուլիսով) «թյուրիմացության» համար: Ըստ որոշ լուրերի, ՀՅԴ-ն Ամին Ժեմայելի այդ քայլը անընդունելի է համարել, քանի որ Արամ Ա չի ներկայացնում լիբանանահայությանը:

Մինչ այդ, Ժեմայելին պատասխանել էր նաեւ Լիբանանի խորհրդարանի անդամ Հակոբ Բագրատունին (ՀՅԴ-«Աունի»-ի ընտրացանկ): Հետաքրքրականը այն է, որ ընտրողների մեջ էին նաեւ քրիստոնյա մյուս համայնքների ներկայացուցիչները, ինչպես՝ հույն-օրթոդոքսներն ու կաթողիկեները, սակայն, իր երբեմնի թիվն ու հզորությունը մեծ մասամբ զիջած լիբանանահայությունը նկատվել էր որպես «թույլ օղակ» այս բոլոր խորհրդարանական խաղերի մեջ: Իսկ վերոհիշյալ քաղաքական «փոթորիկը» դիտվում է որպես նախերգանք սեպտեմբերին նախատեսվող Լիբանանի նախագահական ընտրությունների համար, որտեղ դաժան պայքարը ընթանալու է Միշել Աունի կողմնակիցների (այսինքն սիրիամետ այժմու նախագահ Էմիլ Լահուդի դաշնակիցների) եւ «14 Մարտ» շարժման թեկնածուների միջեւ, որը ղեկավարվում է Սաադ Հարիրիի ու Ֆուադ Սենիորայի կողմից իրենց սուննի քրիստոնյա, դրուզի, հայ եւ այլ համայնքներին պատկանող խորհրդարանական ղեկավար-ներկայացուցիչներով: Թեեւ, ըստ իշխող շրջանակների կարծիքին, առայժմ նախագահական ընտրություններ չեն «երեւում» Լիբանանի քաղաքական հորիզոնում, միջազգային թե արաբական բարդ իրավիճակի պատճառով...:

Հ. ՄՈՍԻԿՅԱՆ

Երևան-Բեյրութ

ՑԱՎԱԿՑԱԿԱՆ

Աշոտ Պողոսյանի մահվան վերաբերյալ

ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը խոր վշտով տեղեկացնում է, որ 51 տարեկան հասակում մահացել է ՀՀ ԱԳՆ Միջազգային տնտեսական համագործակցության վարչության խորհրդական Աշոտ Պողոսյանը:

ԱԳՆ անձնակազմը ցավակցություն է հայտնում կյանքից վաղաժամ հեռացած գործընկերոջ հարազատներին եւ մտերիմներին:

Աշոտ Մարտունի Պողոսյանը ծնվել է 1956 թ.:

1978 թ. ավարտել է Երեւանի Պոլիտեխնիկական ինստիտուտը,

1993 թ. անցել է աշխատանքի ՀՀ ԱԳՆ-ում՝ որպես Ներկայացուցչությունների հետ կապի բաժնի 2-րդ քարտուղար,

1994 թ. նշանակվել է ՀՀ ԱԳՆ Եվրոպայի երկրների վարչության 1 Եվրոպայի բաժնի 2-րդ քարտուղար,

1996-1997 թթ. աշխատել է Հունաստանում ՀՀ դեսպանությունում՝ որպես առաջին քարտուղար,

1997թ. եղել է ՀՀ ԱԳՆ Եվրոպայի վարչության երկկողմ հարաբերությունների բաժնի վարիչ,

1997թ. աշխատել է ՀՀ ԱԳՆ Միջազգային տնտեսական համագործակցության վարչության տնտեսական քաղաքականության մշակման եւ վերլուծության բաժնի վարիչ,

2000-2004 թթ. անցել է աշխատանքի ՍԾՏՀ-ում ՀՀ ներկայացուցչությունում (Ստամբուլ)՝ որպես գործադիր կառավարիչ,

2005 թ. նշանակվել է ՀՀ ԱԳՆ Միջազգային տնտեսական համագործակցության վարչության խորհրդական,

Ա. Պողոսյանին շնորհվել էր «2-րդ դասի խորհրդական» դիվանագիտական աստիճան:

Ա. Պողոսյանի հոգեհանգիստը տեղի ունեցավ օգոստոսի 14-ին: Հասցեն՝ Երեւան, Վարդանանց փողոց 14/1, բն.15:

Հուղարկավորությունը կկայանա այսօր, օգոստոսի 15-ին, ժ. 14.00-ին:

Ջրազուրկ Արաբկիր

«Երեւան Ջուր» ընկերությունը տեղեկացնում է իր հաճախորդներին եւ սպառողներին, որ Կոմիտասի պողոտայի վերակառուցման ծրագրի շրջանակներում օգոստոսի 16-ին ժամը 10-24-ը կդադարեցվի Փափազյան, Հակոբյան, Կասյան, Գյուլբենկյան, Գույումջյան, Վաղարշյան, Բաղրամյան, Օրբելի, Կիեւյան, Պռոշյան, Պարոնյան, Սունդուկյան, Ավետիսյան, Հանրապետության, Հ. Քոչարի, Աղբյուր Սերոբի, Գ. Արծրունու, Քեռու, Ռիգայի փողոցների, Կոմիտասի պողոտայի 1-45 շենքերի, ինչպես նաեւ Կոնդ ու Այգեձոր թաղամասերի ջրամատակարարումը: Արաբկիր համայնքի մնացած հասցեների ջրամատակարարումը կիրականացվի գրաֆիկի խախտումով:

Ընկերությունը հայցում է սպառողների ներողամտությունը պատճառված անհանգստության եւ կանխավ շնորհակալություն հայտնում ըմբռնման համար:

«ԵՐԵՒԱՆ ՋՈՒՐ» ՓԲԸ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՃՁԲ-07/122» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Երեւանի Ավան եւ Նոր Նորք համայնքների առաջին ասյանի դատարանի վարչական շենքի տանիքի նորոգման եւ շենքում ներքին հարդարման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 900 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», Էրեբունու մասնաճյուղ, «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

Մասնագիտություն, որն անհրաժեշտ է ամենուր

ԲԱՐՁՐԱԿԱՐԳ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

Ավարտելով **եռամսյա դասընթացը** դուք կստանաք.

- հաշվապահությունը վարելու գիտելիքներ եւ կիրառական հմտություններ,
- հաշվապահական եւ հարկային հաշվառումը ինքնուրույն վարելու փորձ,
- մեկամսյա աշխատանքային պրակտիկա եւ առաջին աշխատանքի փորձ,
- աջակցություն աշխատանքի տեղավորման հարցում

Ավարտողներին տրվում է պետական նմուշի հավաստագիր:

«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» կենտրոն

«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» ԿԵՆՏՐՈՆ
Բաղրամյան 24ա,
ՀՀ Գիտությունների Ակադեմիայի Գրադարանի
6-րդ հարկ, 54-24-81

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՃՁԲ-07/35» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1300 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», Էրեբունու մասնաճյուղ, «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՃՁԲ-07/36 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կարիքների համար աշխատանքային գրքույկների տպագրության աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» » «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համձնաժողովի քարտուղար Կարեն Դումբյան:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16:30:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-07/37» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Հայտարարությունների հրապարակման ծառայությունների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 Հ/Հ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 9.30-ին:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՊՁԲ-07/50» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կարիքների համար լուսատուների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Կ. Դումբյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16.00-ն:

Գրանցվել է բանկի նոր մասնաճյուղ

Կենտրոնական բանկի նախագահի օգոստոսի 13-ի թիվ 1/1071 Ա որոշմամբ գրանցվել է «Ռոէկսիմբանկ» ՓԲԸ-ի «ՄԱՐՏՈՒՆԻ» մասնաճյուղը, որը գործելու է ք. Մարտունի, Մյասնիկյան փողոց 55 հասցեում:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

«Վահագնի» թաղամասում գործող **«Սիրանուշ Եղիազարյան» դիվանագիտական դպրոցը** կատարում է 2007-2008 ուստարվա ընդունելություն:

Դպրոցի կազմի մեջ ներառված են երաժշտական, շախմատի, սպորտ դպրոցները: Դպրոցն ապահովում է փոխադրամիջոց եւ սնունդ:

Հեռ. 398104, 091.427224

www.diplomaticschool.nt.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 14.08.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: